

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MUZEUM ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH W 2012 ROKU**

Katowice, styczeń 2013

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	3
II. Wystawiennictwo – wystawy stałe i czasowe	5
III. Liczba zwiedzających	9
IV. Działania edukacyjne i popularyzatorskie	10
V. Działalność edukacyjna w liczbach	19
VI. Działalność wydawnicza	19
VII. Zbiór muzealiów	21
VIII. Inwentarz elektroniczny i digitalizacja zbiorów	21
IX. Biblioteka	21
X. Prace konserwatorskie	22
XI. Projekty badawcze	22
XII. Wykłady i aktywność naukowa pracowników MŚ	29
XIII. Współpraca z placówkami zagranicznymi i projekty międzynarodowe	31
XIV. Budowa nowego Muzeum Śląskiego	32
XV. Reklama i marketing	34
XVI. Dochody Muzeum Śląskiego w 2012 roku	35
XVII. Nagrody i wyróżnienia	35

Aneks

- **Informacja z realizacji celów i zdań – materiał opracowany na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego**
- **Muzeum Śląskie – wskaźniki i mierniki za lata 2004 -2012**

Wprowadzenie

Rok 2012 był w pracy Muzeum Śląskiego okresem szczególnie intensywnych działań związanych z budową i tworzeniem wystaw stałych w Nowym Muzeum Śląskim. Prace inwestycyjne przebiegały początkowo w zadawalający sposób. Koniec roku 2012 r. i harmonogram prac przyjęty do wiadomości w sierpniu 2012 r. wskazywał na procesy, które wpłyną, co dzisiaj jest już pewne, na przesunięty termin oddania do użytku budynku Nowego Muzeum Śląskiego, czyli najprawdopodobniej na maj 2013 r.

W sposób niezwykle burzliwy i niestety z daleko idącymi próbami ingerowania ze strony środowisk politycznych, przebiegła ostatnia faza przygotowania i przeprowadzenia konkursu na scenariusz wystawy stałej historii Górnego Śląska. Pomimo bezpośrednich prób ingerowania w niezależność programową Muzeum, w październiku Jury dokonało wyboru scenariusza. Ten, po uwzględnieniu uwag sądu konkursowego, zespołu wewnętrznego Muzeum Śląskiego, regulaminu konkursu oraz tych uwag wynikających z debaty publicznej, które w istotny sposób mogą wzbogacać treści scenariusza, stanie się przedmiotem wypracowania scenariusza wykonawczego wystawy. Interesującym i ważnym głosem w debacie odnoszącej się do tworzenia scenariusza wystawy i dla oceny pracy Muzeum Śląskiego oraz jego dyrektora, był głos Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który w piśmie z dnia 5 grudnia 2012 roku, projekt tworzenia wystawy określił mianem „*bezprecedensowego pod względem skali i rozmachu*”.

W 2012 r. podjęto także prace nad pozostałymi pięcioma wystawami stałymi, przeprowadzając istotne ustalenia scenariuszowe i koncepcyjne. Poza projektami organizowanymi przez Muzeum samodzielnie (wystawy sztuki polskiej dawnej i współczesnej, śląskiej sztuki sakralnej, sztuki nieprofesjonalnej) drugim projektem ekspozycyjnym przeprowadzanym przy wsparciu podmiotów zewnętrznych jest wystawa stała scenografii polskiej, której autorem będzie Boris Kudlička.

Proces inwestycyjny, trudny i realizowany w warunkach formułowania przez Wykonawcę kolejnych roszczeń finansowych, można z perspektywy minionego roku uznać za satysfakcjonujący, przeprowadzony zaś audyt inwestycji potwierdził wysokie standardy pracy Muzeum w tym obszarze.

W warstwie programowej Muzeum z sukcesem realizowało założony program i wytyczone cele [por. tabela *Poziom realizacji celów i zadań* w Aneksie do Sprawozdania]. Zarówno w warstwie wystawienniczej, naukowo-badawczej, edukacyjnej i wizerunkowej zrealizowane zostały projekty, które uznać trzeba za doniosłe i – jak można wierzyć – takie, które kształtować będą pracę i profil Muzeum w przyszłości. Wśród istotnych projektów ekspozycyjnych należy wskazać wystawy „Koledzy z platu”, „Dopełnienie konieczne”, „Śląskie artystki”, monograficzna prezentacja Erwina Sówki czy „Scenografia 6D” połączona z Festiwałem Nowej Scenografii, projektem Centrum Scenografii Polskiej. Wybitne i dające nadzieję na ich kontynuację, należy uznać wspólne prace archeologiczne Muzeum Śląskiego i Uniwersytetu Warszawskiego zrealizowane w Piotrowicach Wielkich. Cieszą projekty edukacyjne, w tej liczbie „Śląsk na poziomie” w wybranych przypadkach realizowany we współpracy z lokalnymi samorządami oraz akcje społeczne „Dopisz się o historii”. W tym ostatnim przypadku jest to projekt, który ze sprawy przekazywania zabytków na rzecz Muzeum Śląskiego uczynił fakt o wymiarze

społecznym, a sukcesy zbiorów w Katowicach, Chorzowie, Gliwicach, czy Rudzie Śląskiej, potwierdzają znaczenie muzeów jako instytucji zaufania publicznego i instytucji ważnych dla kształtowania pamięci zbiorowej.

Kontynuowane były projekty wydawnicze i choć plan wydawniczy nie został w pełni zrealizowany, to publikacje 2012 roku, w liczbie 20, doskonale wpisują się w misję Muzeum prezentującego dokonania ważne artystycznie i podejmujące m.in. istotne wyzwania w zakresie refleksji o sztuce współczesnej (por. publikacja „Płeć w projekcie”), jak również dowodzące determinacji i woli Muzeum na rzecz udostępniania i upowszechniania zbiorów naszej placówki (katalogi rzeźby, plakatu, pocztówek) oraz prezentowania dorobku i znaczenia wybitnych artystów (publikacje poświęcone Erwinowi Sówce, Jerzemu Skarżyńskiemu).

Muzeum Śląskie uzyskuje coraz bardziej znaczącą pozycję we współpracy międzynarodowej, tak w zakresie transferu wiedzy fachowej (m.in. seminaria i warsztaty w ramach współpracy z Muzeum Ziemi Śląskiej w Opawie), jak również w związku z realizowanymi projektami (por. m.in. program prezentacji Polski w Nadrenii-Westfalii – Klopsztanga, maj 2012 r.) i międzynarodowymi inicjatywami podejmowanymi np. przez ośrodki promujące *art brut* (zjazd Europejskiego Stowarzyszenia *art brut* w Gandawie, kwiecień 2012 r.). Zrealizowano wystawę we współpracy ze Słowacką Galerią Narodową w Bratysławie.

Miniony rok przyniósł wreszcie także zmianę jakościową w zakresie skali prac konserwatorskich realizowanych przez Muzeum Śląskie, co wiąże się także z planami przenosin Muzeum do nowej siedziby. Blisko pół miliona złotych zostało w minionym roku wyasygnowane na konserwację łącznej liczby 184 obiektów, w tym, po raz pierwszy od wielu lat, obiektów z zakresu historii przemysłu G. Śląska.

Podtrzymano ważne kontakty i relacje z podmiotami społecznymi, instytucjami non-profit, stowarzyszeniami, fundacjami (m.in. Fundacja Z. Rydet), podmiotami promującymi dziedzictwo i kulturę innych państw i społeczności (Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytut Kultury Włoskiej, Konsulat Republiki Słowacji w Krakowie, Ambasada USA w Polsce i Konsulat USA).

Muzeum aktywnie wpisywało się w projekty Dni Województwa Śląskiego (projekt ArtWizje 2012) oraz program Industriady.

Kontynuowane były działania wizerunkowe i marketingowe Muzeum (m.in. promujące otwarcie nowej siedziby Muzeum w 2013 roku), udział w Targach Książki, produkcja wydawnictw i przedmiotów promocyjnych (w tym nowej linii gadżetów muzealnych).

Zarząd Województwa w 2012 roku podjął także wstępne kroki zmierzające do połączenia Muzeów Górnośląskiego w Bytomiu i Śląskiego w Katowicach. W sprawie tej wypowiedzieli się eksperci (dr hab. Dorota Folga-Januszewska i dr hab. Irma Kozina) i choć ekspertyzy zasadność tego kroku potwierdziły, ostatecznie władze samorządowe Województwa Śląskiego z zamiaru tego się wycofały. Muzeum Śląskie nadal bezskutecznie ubiega się o zwrot zbiorów dawnego Muzeum Śląskiego. Rozmowy i ustalenia pozostają w impasie, a kroki rewindykacyjne w praktyce nie uzyskują wsparcia samorządu województwa (łącznie mowa jest ok. 4 - 5 000 obiektów dawnego Muzeum Śląskiego).

I. Wystawiennictwo

Wystawy stałe:

1. Galeria malarstwa polskiego XIX-XX wieku
2. Galeria malarstwa polskiego po roku 1945
3. Przemysł śląski w produkcji zbrojeniowej XIX i XX wieku
4. W drukarni Jana Eichhorna

Wystawy czasowe w Muzeum Śląskim:

- „Piękno dotyku”, 15.10.2011 – 8.01.2012
 - „Ważny szczegół”. Rysunki Mariana Gongora, Galeria Sztuki Pogranicza, 19.10. – 29.01.2012
 - „Raj neutracony, czyli o ogrodach”, 15.12. – 26.02.2012
-

1. „Nowe w muzeum” 26.01. – 25.03

W ciągu ostatnich kilku lat znacznie wzrosła liczba obiektów wzbogacających zbiory Muzeum Śląskiego. Muzeum dysponuje ponad 113 tysiącami muzealiów, które przyczyniają się do poszerzania zasobów materialnych i niematerialnych dziedzictwa Europy Środkowej. Wystawa prezentowała najnowsze nabytki wszystkich działów Muzeum Śląskiego.

2. „Koledzy z plazu. Górnoszlązaków żywoty równoległe.” 7.02. – 10.06

Na ekspozycji zaprezentowano postacie zwykłych mieszkańców Górnego Śląska przedstawiając złożoność ich osobistych historii, to, jak różnych wyborów w okresie powstań i plebiscytu dokonywali ludzie mieszkający obok siebie i jakich wyborów dokonywała za nich historia wtedy, jak i podczas II wojny światowej.

3. „Łódź Kaliska. Współczesne oblicza futuryzmu i surrealizmu w sztuce” 9.03. – 29.04

Wystawa ilustrująca wybrane zagadnienia z działalności artystycznej Grupy „Łódź Kaliska. Prezentowała początki jej działalności oraz najbardziej aktualne projekty. Najnowszy projekt *Stefan i Majonez* skonfrontowano z wcześniejszymi działaniami z lat 80. i 90. ubiegłego stulecia. Powstały wówczas głośne, aranżowane pastisze najsłynniejszych dzieł sztuki, głównie z zakresu malarstwa europejskiego, m.in. pastisz obrazów Leonarda da Vinci *Mona Lisa* czy *Ostatnia wieczerza* oraz pastisze takich głośnych dzieł, jak *Wolność wiodąca lud na barykady* Eugène'a Delacroix.

4. „Cadenza”. Malarstwo Krzysztofa Okonia. Galeria Sztuki Pogranicza 10.02 – 22.04.

Na wystawie zgromadzono prace Krzysztofa Okonia, artyści od kilkadziesiątu lat mieszkającego w Krakowie.

5. „Skarb z Głogowa” 6.04. – 10.06.

Organizator wystawy: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Głogowie

Na wystawie pokazano srebrne monety, odkryte w październiku 1987 r. podczas prac ziemnych, prowadzonych na terenie ogródków działkowych. W skład skarbu wchodziło ponad 20 tysięcy monet srebrnych, kilka srebrnych krążków (blankietów), siedem sztabek i bryłka srebra.

6. „Sztuka słowacka 1980 – 2010. Swoboda wypowiedzi twórczej.” 11.05. – 22.07.

Wystawa powstała we współpracy z Oravską Galerią w Dolnym Kubinie i artystą Patrikiem Illo oraz Konsulatem Republiki Słowackiej w Krakowie.

Wystawa ukierunkowana na wymienną popularyzację sztuki polskiej i słowackiej. Prezentowała sztukę słowacką po tzw. odwilży i po „aksamitnej rewolucji” w 1989 roku, gdy sztuka słowacka ponownie weszła do światowego obiegu i zaistniała w oficjalnej przestrzeni - po czasy najnowsze – które nie ograniczają swobody wypowiedzi twórczej młodych artystów. Prezentację własnych zbiorów w zakresie grafiki, szkła art. i rzeźby zderzono z najnowszymi pracami malarskimi ze zbiorów Oravskiej

Galerii w Dolnym Kubinie. Obiekty ze zbiorów muzealnych i galerii wzbogacono o prezentację unikatowych realizacji w szkłe autorstwa Patrika Illo - jednego ze współczesnych projektantów szkła unikatowego i użytkowego, designera współpracującego z najważniejszymi hutami szkła na Słowacji i w Polsce.

7. „Miejsca, których już nie ma”. *Galeria sztuki Pogranicza* 19.05. – 10.07.

Wystawa dedykowana była krajobrazowi Górnego Śląska, który nieustannie się zmienia, gdzie pewne obiekty są wznoszone – inne bezpowrotnie znikają. Świadcami tych przemian byli i są twórcy na Śląsku artyści. Prace takich twórców jak Ewald Gawlik, Józef Torka, Paweł Wróbel czy Paweł Stolorz, czyli klasyków śląskiej twórczości nieprofesjonalnej.

8. „Sztuka kobiet – kobiety w sztuce. Artystki śląskie 1880-2000.” 22.06. – 16.09.

Projekt zrealizowany we współpracy z Muzeum Śląskim w Görlitz, Muzeami Narodowymi we Wrocławiu i w Warszawie.

Wystawa podjęła szczególnie i zasadniczo dotąd niezbadany w odniesieniu do Śląska temat „sztuki kobiecej”. Była drugą w Polsce wystawą o tak szerokim zakresie, prezentującą sztukę tworzoną przez kobiety. Ekspozycja poszerzyła zagadnienie sztuki *genderowej* o istotny, nieodłączny dla terenu Śląska aspekt narodowościowy – w odniesieniu do twórczości XIX-wiecznej, i rodzimy – w odniesieniu do współczesnej. Zaprezentowano twórczość kobiet w różnorodnych dziedzinach sztuki (malarstwo, grafika, tkanina, rzeźba, plakat, fotografia, instalacja, wideo-art, design).

9. „Ikony ze zbiorów Muzeum Śląskiego”. 19.06. – 29.07.

Wystawa towarzysząca cyklowi Teatralium.

10. *Vivat Insita*. Adam Nidzgorski. „Zapatrzenie”. *Galeria sztuki Pogranicza* 20.07. – 21.10.

Wystawa zaprezentowała dorobek Adama Nidzgorskiego, malarza uznawanego jest za jednego z najciekawszych współcześnie tworzących we Francji artystów nurtu art brut. Od początku interesował się zagadnieniami związanymi ze sztuką tworzoną poza głównym nurtem działań artystycznych. Jak sam mówi, w swojej twórczości stara się oddać to, co tkwi w podświadomości, to, co zdawałoby się bez udziału jego woli ujawnia się poprzez czysty akt twórczy.

11. „Śląska Rzecz 2011”. 3.08. – 2.09.

Pokonkursowa wystawa współczesnego designu. Współorganizator – Zamek Cieszyn

12. „Za głosem trembity. Huculi na dawnej fotografii”. 4–19.08

Wystawa fotografii towarzysząca cyklowi Teatralium.

13. „Dopełnienie konieczne. Śląskie fotografki”. 13.09. – 11.11.

Wystawa prezentowała prace dziesięciu kobiet fotografów (trzy pokolenia), które swym życiem, twórczością lub tylko przez fakt inspiracji związane były lub pozostają ze Śląskiem.

Wybór dotyczył fotograficzek działających od czasów powojennych do współczesnych: Zofii Rydet, Anny Chojnackiej, Roży Jura, Małgorzaty Apathy, Haliny Holas-Idziakowej, Joanny Helander, Jowity Bogny Mormul, Katarzyny Łaty-Wrony, Marii Śliwy, Beaty Mendrek-Mikulskiej. Obok tych, których dorobek wpisał się już w historię fotografii, w ramach wystawy zaprezentowano twórczość artystek działających współcześnie.

14. „Sztukmistrz”. Erwin Sówka retrospektywnie. 5.10. – 2.12.

Monograficzna wystawa Erwina Sówki, otworzyło nowy cykl prezentacji najwybitniejszych artystów nieprofesjonalnych ze zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach.

15. „Śladami Rzymian po Polsce”. 17.10. – 15.01.2013

Prezentacja materialnych oraz pisemnych śladów obecności Rzymian i rzymskiej kultury na ziemiach polskich. Podczas wystawy, odwołującej się do zasobów wszystkich wiodących muzeów polskich, zaprezentowano świadectwa kontaktów ze światem rzymskim społeczności zamieszkujących obecny obszar Polski, pokazując m.in. importy rzymskie i prowincjonalnorzymskie znajdujące na ziemiach polskich, w tym m.in. naczynia, biżuterie, monety, broń.

16. „Kontestacje”. Malarstwo Stanisława Żywolewskiego. Galeria Sztuki Pogranicza 26.10. – 31.03.2013

Wystawa Stanisława Żywolewskiego, twórcy, który w swoich obrazach - moralitetach kontestuje rzeczywistość i interpretuje wydarzenia historyczne. Wystawa zamykająca sezon 2012 r. w Galerii Sztuki Pogranicza.

17. „Z dziejów radiofonii na Górnym Śląsku”. 85 lat Polskiego Radia Katowice. 7.12. – 20.01.2013

Wystawa została zorganizowana w ramach 85-lecia istnienia Polskiego Radia Katowice. Podczas jubileuszowej prezentacji pokazano historię radiofonii na G. Śląsku, jako fenomenu społecznego, technicznego, przybliżając ludzi Polskiego Radia i rolę jaką obie radiofonie odegrały na terenie G. Śląska, realizując cele misji kulturowej Polski, Niemiec, tocząc z sobą propagandową walkę.

18. „W godni czas”. Twórcy ludowi o Bożym Narodzeniu. 20.12. – 15.02.2013

Na wystawie zostały zaprezentowane m.in. obrazy o tematyce świątecznej, ozdoby świąteczne, szopki, a także maski kolędnicze. Boże Narodzenie zostało zaprezentowane jako fenomen żywy i inspirujący twórców ludowych w Polsce. Na wystawie pokazano m.in. nowe zakupy Działu Etnografii, w tym szopki krakowskie pozyskane w 2012 roku.

Fotoplastykon *Dawne widoki w trójwymiarze*

Fotoplastykon, obiekt historyczny, jeden z ciekawszych eksponatów MŚ, służy do projekcji fotografii stereoskopowych. Pozwala na równoczesne oglądanie przezroczy na 24 stanowiskach. Co dwa miesiące są prezentowane nowe seanse dawnych fotografii ujęte w cykle tematyczne.

5.11. 2011 – 8.01.12. „W kręgu życia. Od bajtla do starki”

19. 11.01. – 11.03. „Jak to na Śląsku bywało”

20. 13.03 – 6.05. „XIX-wieczne kurioza”

21. 8.05. – 8.07. „Utrwalone chwile. Z atelier śląskich fotografów”

22. 10.07. – 9.09. „Europejskie eskapady. Europa na przełomie XIX i XX wieku”

23. 11.09. – 11.11. „Czar stolicy”

24. 13.11. – 14.01.2013 „Sabałowa zima w trójwymiarze – zimowe zdjęcia Tatr”.

Poza siedzibą

„Świąteczna jazda z Muzeum Śląskim”, wystawa objazdowa w zabytkowym tramwaju. 13.12. – 6.01.2012

25. „Stany graniczne. Arkadiusz Gola. Fotografia” 04.02.-11.03.2012

Wystawa autorskich fotografii z lat 1990 – 2010. Muzeum Historii Fotografii w Krakowie.

26. Świąteczna jazda z Muzeum Śląskim. 20.03. – 10.04.

Przejażdżka zabytkowym tramwajem wśród eksponatów związanych z Wielkanocą. Mobilną wystawę można było zobaczyć w Bytomiu, Katowicach, Chorzowie, Rudzie Śląskiej i Zabrze, a także w Sosnowcu, Dąbrowie Górniczej, Będzinie i Czeladzi.

27. „Piękno dotyku”. Muzeum w Bielsku – Białej, luty – kwiecień 2012

28. „Galeria sztuki w jaskini”. Muzeum w Rybniku 8.05.- 28.10.

29. „Industrialny tramwaj”. Ekspozycja poświęcona historii przemysłu śląskiego w zabytkowym tramwaju jeżdżącym po miastach regionu w ramach Industriady. 25.06. – 1.07.

30. „Walka o Górny Śląsk. W z okazji 90. rocznicy przyłączenia części Górnego Śląska do Polski.” wystawa planszowa w postaci wydruków wielkoformatowych. Prezentacja w ramach obchodów 90. rocznicy przyłączenia części Górnego Śląska do odradzającego się Państwa Polskiego w Warszawie, na ul. Krakowskie Przedmieście (przed Pałacem Prezydenckim), w dniach 19-26 czerwca wystawę obejrzało 2 tys. osób.

31. "W tęsknocie za wolnością, Jan Nowak - grafika", Słowacja, Pežinok, Galéria insitného umenia - Oddział Słowackiej Galerii Narodowej w Bratysławie, 22.06. - 15.10.

32. „Pokażemy Wam inny Górny Śląsk. Miasta Górnego Śląska na pocztówkach ze zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach”. Wystawa planszowa w hali odlotów Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach, 1.09.-31.10. (**liczba zwiedzających 130 000 osób**)

33. „Stany graniczne. Arkadiusz Gola .Fotografia” – wystawa autorskich fotografii z lat 1990- 2010. Muzeum Śląska Opolskiego w ramach II Opolskiego Festiwalu Fotografii, 24.09.-25.11.

34. *Świąteczna jazda z Muzeum Śląskim.* Wystawa objazdowa w zabytkowym tramwaju. 11.12. – 6.01.2013

Wystawy współorganizowane we współpracy z innymi ośrodkami

35. Niemcy, Essen, Zollverein - wystawa w ramach projektu "Pamięć pracy" wystawa śląskich twórców związanych z górnictwem oraz prezentacja obrazu Marii Wnęk – 15.05. – 30.06.

36. Galeria Szyb Wilson w Katowicach - "Art Naif Festiwal" – 15.06. – 15.08.

37. Muzeum Śląska Opolskiego – „Struktura i architektura” - 27.06. – 26.08.

38. Pałac w Bukowcu - „Struktura i architektura”, 21.09. -2.12.

Wystawy planszowe na przedpolu muzeum

– „3 lata świątecznej jazdy z Muzeum Śląskim.”

-
- „Pokażemy Wam inny Górny Śląsk”
 - „1919 – 1922. Walka o Śląsk. W 90. rocznicę przyłączenia części Górnego Śląska do Polski”
 - „Dzieła (nie tylko) małych twórców”
 - „Muzyczne inspiracje”. Fotografie Zbigniewa Sawicza. Wystawa towarzysząca IX Międzynarodowemu Konkursowi Dyrygentów im. G. Fitelberga
 - „W dzień Świętego Mikołaja”. Wystawa fotografii ilustrującej śląskie obrzędy związane ze św. Mikołajem

Centrum Scenografii Polskiej:

„Od nieba do piekła, od piekła do nieba. Motyw anioła i diabła na scenie teatru polskiego drugiej połowy XX wieku”, od 16.12.

39. „Zmienianie świata? ” 18.04. – 12.07.

Projekt CSP podjął temat teatru (lub form parateatralnych) związanych z przestrzenią miasta. Zaprezentowano różnorodność form teatralnych i ich estetyki, która buduje lub tworzy piękno w miejscach, gdzie trudno je dostrzec. Przypomniana poprzez inscenizacje teatralne historia tych miejsc miała przywrócić godność i sens istnienia lokalnym społecznościom.

40. „Scenografia 6D. Sześć wymiarów scenografii ” - 27.08-21.10.

Wystawa i pierwszy tak zaprojektowane wydarzenie środowiskowe, które służy prezentacji całorocznej pracy studentów uczelni artystycznych kształcących scenografów. Sześć wymiarów scenografii to sześć miast, sześć artystycznych uczelni przygotowujących studentów do pracy w telewizji, teatrze i filmie jako scenografów. W tym roku wystawa została poszerzona o wszystkie uczelnie, konstruuując swoistą nową scenograficzną mapę Polski z jej zróżnicowanym plastycznym krajobrazem, tradycją i obszarem poszukiwań, charakterystycznym dla poszczególnych środowisk.

41. *Płeć w projekcie. Modele cielesności i tożsamości w realizacjach szekspirowskich.* 21.11.2012 – 08.02.2013

Wystawa służyła nakreśleniu obszaru badań i roli, jaką pełni współczesna scena w rozważaniach dotyczących tożsamości człowieka jako jednostki i elementu zbiorowości. W przywołanych spektaklach zanalizowano pojęcia kobiecości i męskości, poddając je dekonstrukcji i odsłaniając rządzące nimi mechanizmy represji.

Poza siedzibą CSP:

42. „Przestrzenie teatralne. Teatr może zaistnieć wszędzie”, Galeria OBOK Tychy, 27.03- 25.04.

Doboru eksponatów na wystawę dokonano w myśl odwiecznej prawdy, że teatr może zaistnieć wszędzie. To założenie pozwala pokazać przestrzenie, które w zasadniczy sposób wpływają na odbiór i kreowanie teatru. Nawiązano między innymi do rozwiązań z odległej historii – do antyku czy przestrzeni teatru elżbietańskiego, które prostotą wyrazu i ponadczasowym rozwiązaniem przestrzeni wpływają na niejedno miejsce teatralne dziś. Nie sposób było przy kreacjach przestrzeni pominąć Stanisława Wyspiańskiego i Tadeusza Kantora. Na wystawie umieszczono odtworzone makiety do „Powrotu Odysa” i „Legendy II”.

43. „Zawsze myślę oczami”. Jerzy Moskal. Wystawa retrospektywna. 31.05 – 21.06.

Wystawa powstała we współpracy z Rondem Sztuki Katowice.

44. „Scenografia 6D – Appendix”. Galeria Piętro Wyżej. Centrum Kultury Katowice 15-31.10.

45. *Scenografia 6 D. Sześć wymiarów scenografii* w ramach Rzeszowskich Spotkań Teatralnych VisuArt. Festiwal scenografów i kostiumografów. (Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie). 17 – 30.11.

II. Liczba zwiedzających

Frekwencja łączna 2012: **190 749** osób (w roku 2011 - **72 590** osób)

W tym poza siedzibą - **157 293** osoby (indywidualnie i w grupach)

Zwiedzających bezpłatnie - **18 619** osób

Muzeum Śląskie

- indywidualnie: 17 953 osób
- grupy szkolne: 6 928 osoby
- fotoplastykon: 1 350 osób
- poza siedzibą 152 154

Centrum Scenografii Polskiej

- indywidualnie: 4 975 osób
- grupy szkolne: 3 600 osób

- poza siedzibą: 5 139

III. Działania edukacyjne i popularyzatorskie

„Galeria w oknie”: Jarosław Kawiorski *Dziewczyna z akwariem*; Stanisław Borysowski, *Kapliczka*; Teofil Ociepka „Lwy”; Stanisław Ignacy Witkiewicz, *Wiosna w górach*; Paweł Kurzeja „Pejzaż śląski”, Czesław Gałużny. Z cyklu „Spotkania”, „Stoły”, Jan Hrynkowski, *Zatoka w Vendres*, Edeltrauda Jerominek, *Kawiarenka* Lech Kunka *Ryby*, Stanisław Kamocki *Cmentarz kościelny w pełnym słońcu*, Ewald Gawlik *Zachód słońca nad Giszowcem*.

Spotkania cykliczne:

1. Śląsk na poziomie. Historia i kultura Górnego Śląska (690 uczestników)

7.01. wykład plenerowy - dr Aneta Borowik: Kulisy władzy. Odkrywanie tajemnic gmachu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach

19.01. dr Waldemar Szendera: Tradycyjne ogrody przydomowe - zegrodki na Górnym

4.02. wykład plenerowy - dr J. Knapik: Pałac towarzysza Grudnia

16.02. Michał Witkowski: Niepodległy Śląsk? Śmiałe polityczne kalkulacje czy nierealna utopia?

3.03. wykład plenerowy: dr inż. Katarzyna Łakomy, Górnośląska architektura willowa, Pałac Goldsteinów w Katowicach

15.03. dr Grzegorz Bębniak: Nie zaczęło się na Westerplatte, nie skończyło w Berlinie... II wojna światowa na Górnym Śląsku

19.04. dr Krzysztof Bierwiaczonek: Tożsamość przestrzenna mieszkańców Górnego Śląska

5.05. wykład plenerowy: dr hab. Irma Kozina: Nikiszowiec - czerwone familoki dla blockerów z początku XX wieku

2.06. wykład plenerowy: A. Syska: Powojenna nowoczesność

7.07. wykład plenerowy: M. Witkowski: Wolności i okolice. Chorzów

11.07. wykład plenerowy: dr A. Borowik: Kulisy władzy. Odkrywanie tajemnic gmachu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach

25.07. wykład plenerowy: dr inż. K. Łakomy: Górnośląska architektura willowa

4.08. wykład plenerowy: Danuta Sarnicka: Miasto srebrem bogate. Tarnowskie Góry

18.10. dr hab. Sławomir Moździoch: Tajemnice, fakty, fantazje. Archeologia o dziejach wczesnośredniowiecznego Śląska

20.10. wykład plenerowy: dr Jacek Pierzak: Śladem górnośląskich grodzisk

15.11. wykład: dr Wojciech Dominiak: Rywal wrocławskich Piastów. Książę Kazimierz I opolski

17.11. wykład plenerowy: Grzegorz Wawoczny: Historia ciekawsza od legend, Zamek Piastowski w Raciborzu

13.12. wykład: Krystian Pinocy: *Kupcy, dyplomaci, dworzenie*

15.12.

- wykład plenerowy: Irena Kontny: *Perła z Klemensowej Górki*

- koncert: Muzyka baroku. wyk. Bojszowski Zespół Kameralny „Ponticello” pod dyrekcją Roberta Koźbiała. Koncert zorganizowany i finansowany przez Powiat Bieruńsko-Lędziński.

2. O Śląsku po śląsku. Oprowadzanie w mowie śląskiej. Prowadzenie: Leon Śladek (31 uczestników)

21.01. i 18.02. Ślonskie zegrodki. Oprowadzanie po wystawie czasowej „Raj neutracony”.

17.03. „Koledzy z platu. Górnoślązaków żywoty równoległe”. Oprowadzanie po wystawie prezentującej pogmatwane losy Górnoślązaków wplątanych w tryby wielkich wydarzeń historycznych.

- 21.04. Orowadzanie po wystawie „Skarb z Głogowa”.
16.06. Orowadzanie po wystawie „Miejsca, których nie ma”.

3. Rozmowy o śląskiej mowie. Cykl spotkań z wykładowcami akademickimi odkrywającymi tajniki śląskiej mowy. (33 uczestników)

- 6.10. - dr Artur Czesak: Górnośląska mowa – między nieistnieniem a tysiącletnią tradycją
1.12. - dr Henryk Jaroszewicz: Język śląski - jaki, dla kogo i po co?

4. About Art.../Kunst&Art O sztuce w językach obcych (80 uczestników)

- 03.01. Jolanta Mackiewicz: Marc Chagall and his Jewish roots
24.01. dr Ilza Kowol: Design in Deutschland
7.02. prof. G. B. Szewczyk: Janosch' Zeichnungen und Geschichten für Kinder und Erwachsene
21.02. J. Mackiewicz: Caravaggio as the master of deceit
06.03. Jolanta Mackiewicz: *The eternal legend of Faust by Christopher Marlowe*
20.03. dr Ilza Kowol: *Hermann Hesse – Schriftsteller und Maler*
03.04. prof Grażyna Barbara Szewczyk, Das schwedische Designe
17.04. Jolanta Mackiewicz, The Phenomenon of Tuscany
15.05. dr hab. I. Kozina: Jenny Holzer, Barbara Kruger and the one-liner poetry
22.05. dr hab. I. Kozina: Theorie und Praxis in der Tätigkeit von Joseph Benys

5. About art... Art voyages / Podróże ze sztuką

Cykl poświęcony niezwykłym miejscom na kulturowej mapie Europy. Wykłady prowadzone w języku angielskim. Prowadzenie: Jolanta Mackiewicz. (32 uczestników)

- 16.10. In search of the Minotaur: Knossos & the Minoan culture./ W poszukiwaniu Minotaura: Knossos i kultura minojska
20.11. - The art of gardening in an Italian, French and English style./Sztuka ogrodów w stylu włoskim, francuskim i angielskim

6. Sztuka XX wieku. Wykłady z historii sztuki. Prowadzenie: Jacek Dębski (155 uczestników)

- 18.01. Pomiędzy tradycją a nowoczesnością – Art Deco, półmodernizm, neoklasycyzm i neohistoryzm, sztuka totalitaryzmów – Tamara Łempicka, August Perret, Adolf Szyszko-Bohusz, Albert Speer, Marcello Piacentini, Lew Rudniew
15.02. Architektura i dekoracja architektoniczna w województwie śląskim w latach 1922 – 1934. Pomiędzy historyzmem i funkcjonalizmem, śląskie Art Deco
29.02. Architektura i dekoracja architektoniczna na górnym śląsku w latach 1929 – 1939. „Barok funkcjonalistyczny”
21.03. Styl międzynarodowy, Bauhaus, De Stijl, abstrakcja – Le Corbusier, Walter Gropius, Piet Mondrian, Wasilij Kandinsky, Kazimierz Malewicz
25.04. Rozwinięty modernizm po 1945 roku. Różne odmiany abstrakcji akademickiej, nowa figuracja, design, neofunkcjonalizm – Jackson Pollock, Francis Bacon, Marcel Breuer, Marek Leykam
23.05. Neoawangarda i postmodernizm. Pop Art, konceptualizm, happening, architektura po 1968 roku

7. Kierunki awangardowe w sztuce od około 1900 roku. Wykłady z historii sztuki.

prowadzenie: dr hab. Irma Kozina (226 uczestników)

- 17.10. Secesja jako nurt zrywający z tradycją artystyczną poprzednich epok

21.11. Kubizm i twórczość Pabla Picassa

12.12. Futuryzm, jego program artystyczny i społeczny

8. Znaszli tę ziemię... Mała Akademia Wiedzy o Kulturze Ziem Górnego Śląska i Terenów Sąsiednich

- Zagłębie Dąbrowskie. (50 uczestników)

- historia Zagłębia Dąbrowskiego, prelekcja Jarosław Kraśniewskiego
- recital piosenek Władysława Szpilmana w wykonaniu wokalistki jazzowej Beaty Przybytek (Akademia Muzyczna w Katowicach)
- "Kim jesteśmy, kim się czujemy? Dylematy tożsamościowe Zagłębiaków", wykład Katarzyny Czepiel
- „Zagłębiacy czy Gorole? Problemy z tożsamością”, wykład prof. dr. hab. Zygmunta Kłodnickiego
- występ Zespołu Pieśni i Tańca PKZ „Gołowianie” z Dąbrowy Górniczej
- wystawa „Zagłębie Dąbrowskie w archiwalnej i współczesnej fotografii”
- warsztaty dla dzieci: wyplatanie z wikliny – prowadzenie: Dobrawa Skonieczna-Gawlik
- degustacja tradycyjnej zagłębiowskiej fitki, przygotowanej przez Zagłębiowskie Stowarzyszenie Turystyczno-Kulturalne z Sosnowca

- Ziemia częstochowska. (80 uczestników)

- wystawa fotografii i eksponatów przybliżających kulturę ziemi częstochowskiej
- prelekcja Reginy Rok, etnografa, na temat dziedzictwa kulturowego regionu częstochowskiego
- „Wokół osikowego łyka” – opowieść Izabeli Churas, etnografa z Miejsko Gminnego Ośrodka Promocji Kultury w Koziegłowach, o tradycjach koziegłowskich wyrobów z wiórów drewnianych
- występ kapeli ludowej „Rybnianie” z repertuarem oryginalnych melodii ludowych
- rozważania dr Bożeny Czwojdrak, historyka z Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, na temat tajemnic średniowiecznych zamków i warowni na Szlaku Orlich Gniazd
- opowieść o regionalnych potrawach ziemi częstochowskiej i degustacja tradycyjnej częstochowskiej salaputki, przygotowanej przez restaurację „EM” w Koziegłowach

9. Spotkania z fotografią, edycja 4. (68 uczestników)

28.02. „Spuścizna i trwanie”. Społeczność żydowska w fotografii Arkadiusza Ławrywiańca.

27.03. „Witajcie w BlueBoxie” - spotkanie z Mariuszem Foreckim, poznańskim dokumentalistą, absolwentem Instytutu Twórczej fotografii Uniwersytetu Śląskiego w Opawie.

23.04. Fotografia jako medium w twórczości grupy Łódź Kaliska.

10. Teatralium

Teatralium. Pogranicza kultur. (155 uczestników)

- 19.06. Wykład: Wpływ ikony na myślenie o teatrze w Rosji XX wieku (teatr Anatolija Wasiljewa), prowadzenie dr Katarzyna Osińska
- 30.06.
 - 1) Chasydzi z Lelowa - prezentacja fotografii Arkadiusza Ławrywiańca
 - 2) Sen, jawa, wspomnienia. Erna Rosenstein (1913–2004), prowadzenie – Joanna Szeligowska-Farquhar
 - 3) „Był sobie raz...” – spektakl Teatru NN, według I.B. Singera, reżyseria: Tomasz Pietrasiewicz, wykonanie: Witold Dąbrowski, Marek Tarnowski
- 21.07.
 - 1) Duchowy i artystyczny wymiar ikony , prowadzenie – Piotr Sawicki (Muzeum Ikon w Supraślu)
 - 2) Jerzy Nowosielski w kontekście sztuki współczesnej. Bizancjum i Rzym dzisiaj, prowadzenie – Adam Molenda (Uniwersytet Śląski)
 - 3) *Kod*, monodram w wykonaniu Janusza Stolarskiego, muzyka: Zbigniew Łowżył, Krzysztof Nowikow
- 4.09.
 - 1) Huculszczyzna – historia kabalistyczna, prowadzenie – Michał Kruszona (Muzeum Zamek Górków w Szamotułach)

- 2) Kolory Huculszczyzny , prowadzenie – Andrzej Holeczko-Kiehl (Muzeum Śląskie)
- 3) Cadyk w huculskim kożuchu. Wokół Stanisława Vincenza, prowadzenie – Dagmara Stanosz (Muzeum Śląskie)
- 4) Śladami Vincenza – projekcja filmu, reżyseria, scenariusz, zdjęcia, komentarz: Waldemar Czechowski
- 5) Za głosem trembity. Huculi na dawnej fotografii – wystawa fotografii
 - 9.09.
- 1) Projekcja filmu „Tandemem przez Pogranicze”, reżyseria: Anatol „Lolo” Mszyca, idea filmu: Maciej Rant, zdjęcia: Paweł Nazaruk, Tomasz Adamski, produkcja: PODLASIE MAKES ME HAPPY, Polska 2012
- 2) Prelekcja: Leon Tarasewicz. Sztuka i Pogranicze, prowadzenie – Monika Czernik (Muzeum Śląskie)
- 3) Spotkanie autorskie z pisarzami i dziennikarzami Białońskiego Radia Racja; Michał Androsiuk, Uładzimir Chilmanowicz, Marcin Rębacz
- 4) Filmowe Podlasie Atakuje! – prezentacja materiałów filmowych kina niezależnego

Teatralium. Źródła. (20 uczestników)

- 30.10. Gusła. Teatr a obrzędowość zadusznia
 04.12. Gody, gody, godowanie. Teatr kolędników

11. Uwaga. Dorośli! Uwaga. Sztuka! Warsztaty twórcze dla dorosłych. (21 uczestników)

- 1.03. Pokazane inaczej
 5.04. Ludzka zdolność fantazjowania – żywioł piąty
 10.05. Was ist Kunst?

12. Koncerty lunchowe

Autor cyklu prof. Marek Toporowski. Cykl objęty patronatem Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach (368 uczestników)

- 15.01. Koncert kolęd i improwizacji kolędowych. Elżbieta Grodzka-Łopuszyńska (sopran); Julian Gembalski (organy)
 29.01. Hammond i ... dwa pianina. Marek Toporowski (organy), Katarzyna Drogosz; Irmina Obońska (pianina)
 12.02. Standardy jazzowe, wykonanie - Tomasz Orłow
 26.02. Barokowe sonaty i miniatury na flet i organy – J. S. Bach, G. F. Haendel i inni, wykonanie – Marek Toporowski (organy), Łukasz Zimnik (flet)
 11.03. Vaya Mexico! Co za Meksyk! Ludowa i nie tylko muzyka meksykańska. wykonanie - Marek Toporowski (organy), Julieta Gonzales (wokół)
 25.03. Klasycznie i filmowo, wykonanie – Michał Duźniak
 22.04. Organy kontra bas. Wykonanie – Anna Firlus, Krzysztof Firlus
 6.05. Różne kolory dawnej muzyki organowej pod palcami studentów klasy klawesynu Akademii Muzycznej w Katowicach. Wykonanie – klasa klawesynu Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach
 27.05. Pół na pół – bardzo poważnie i trochę lżej – Haendel, Dvořák, Wolf, spirituals & gospels, tematy filmowe Komedy. Wykonanie – Agata Kobierska (sopran), Justyna Bachowska (sopran), Stanisław Dziewior (trąbka), Witold Zaborny (organy).
 10.06. „Piazzola i inni”, wykonawcy: Piotr Chołłowicz (akordeon), Marek Toporowski (organy)
 14.10. Młodzi polscy klawesyniści. Wyk. Daniel Pochwała
 28.10. Młodzi polscy klawesyniści. Wyk. Jakub Wrona
 18. 11. Koncert kameralnej muzyki baroku. Wyk. Alicja Sierpińska, Maria Misiarz
 25.11. Kameralnie na dwoje skrzypiec. Duety skrzypcowe xviii wieku. Wyk. Studenci klasy skrzypiec barokowych Akademii Muzycznej
 9.12. Recital wiolonczelowy. Wyk. Maria Misiarz

13. Wtorki z niespodzianką. Warsztaty edukacyjne dla dzieci (90 uczestników)

- 10.01. Trochę o martwych naturach. Opowieści zwykłych przedmiotów
- 14.02. Tajemniczy ogród czyli spacer po starym parku
- 13.03. Kim jest ta pani? Od Ginewry do Ofelii, bohaterowie literaccy w malarstwie XIX wieku
- 8.05. Na zakupy! Plakaty reklamowe z czasów przedinternetowych

Wtorki z niespodzianką – Zwiedzamy muzeum

- 9.10. Galeria Malarstwa Polskiego po 1945. *Kto wymyślił malarstwo abstrakcyjne? Kandinsky, Mondrian i co z tego wynikało?*
- 13.11. - Śladami Rzymian po Polsce
- 11.12.2012 Galeria Malarstwa Polskiego XIX-XX w. Malarskie oblicza zimy

14. Mali i wielcy twórcy w Muzeum Śląskim. Sobotnie warsztaty artystyczne dla dzieci (195 uczestników)

- 14 i 21 stycznia - Przedstawiamy na obrazie, jak przedmiot wygląda ze wszystkich stron
- 10 i 17 marca - Budujemy pejzaż z figur geometrycznych
- 14 i 21 kwietnia - Rysujemy portret fantastyczny
- 12 i 26 maja - „Szyjemy” obraz
- 13 i 20 października - Pies, kot, a może koń? Zwierzęta bohaterami obrazów
- 10 i 17 listopada - Miasto moich marzeń
- 8 i 15 grudnia - Kropeczki i punkciki, a z nich obraz...

15. Muzeum dla Malucha. Sobotnie spotkania rodzinne. Nowy cykl Muzeum Śląskiego (77 uczestników)

- 3.11. *Malarskie oblicza jesieni.* Spotkanie w Galerii Malarstwa Polskiego XIX-XX w.
- 1.12. *Śmieciowa zjawia czyli „Strażnik ostatniej łyż” W. Hasióra.* Spotkanie w Galerii Malarstwa Polskiego po 1945

Cykle w Centrum Scenografii Polskiej

1. Wielkie role małych przedmiotów – 4 spotkania (26 uczestników)

Teatr przedmiotu jest teatrem mało znanym w Polsce, choć z jego możliwości czerpali twórcy tej miary, co Kantor, Szajna, czy Dorman. To wyjątkowa sztuka, która odkrywa możliwości ukryte w otaczającej nas rzeczywistości, pozwala przetwarzać i zmieniać sens nawet jej najbardziej prozaicznych i niepozornych elementów.

2. Ubieranki cacanki, a rodzicom radość – 8 spotkań (68 uczestników)

Piątkowy cykl edukacyjny, którego celem jest zapoznanie dzieci z funkcją kostiumu teatralnego poprzez działania warsztatowe. Dzieci tworzą dla siebie kostium postaci znanej z filmu, bajki czy kultury popularnej, a następnie prezentują się na mini-pokazie mody w przestrzeni bieżącej ekspozycji CSP. Poszczególne kostiumy są tworzone przy użyciu różnych materiałów plastycznych, z uwzględnieniem charakterystyki twarzy, nakrycia głowy, maski oraz dodatkowych atrybutów charakterystycznych dla danej postaci.

3. Klub Młodego Scenografa – 2 spotkania (15 uczestników)

Klub nawiązuje do tradycji kół zainteresowań i pracowni, w których młodzi ludzie rozwijali swoje pasje, zainteresowania i talenty. można tu stworzyć własną maszynę do grania spektakli, opowiadania historii - pudło sceniczne wraz z zestawem zmiennych i ruchomych dekoracji, lalek, kostiumów, oświetlenia czyli wszystkich elementów, które służą budowaniu iluzji w teatrze. Kończąc klubowy sezon jego członkowie zabiorą do domów przenośny teatr.

4. Nowy cykl KONTEKSTY (39 uczestników)

29.02. - pierwsze spotkanie w ramach wystawy "Od nieba do piekła. Od piekła do nieba."

- prof. Dionizjusz Czubała „Legends miejskie. Wokół mitologii współczesnej”

- dr Roman Zając „Komandosi i rebelianci – biblijna wizja aniołów (wiernych i tych zbuntowanych)”

27.03 - Spektakl „Historie św. Jacka Odrowąża”

23.04 - Teatr w działaniu, spotkanie z twórcami Teatru Łażnia Nowa

29.05. - *Teatr-Miasto* spotkanie z Jackiem Głombem i Małgorzata Bulandą artystami, których twórczość związana jest z legnickim Teatrem Modrzejewskiej

13.06. - Waldemar Major Fydrych

05.12 - „Zamknięte w ciele, ukryci w kostiumie. Wizerunki kobiet i mężczyzn w projektach kostiumów do współczesnych inscenizacji szekspirowskich”

Wydarzenia towarzyszące wystawom:

1. „Raj nieutracony, czyli o ogrodach” - oprowadzanie kuratorskie (20 uczestników)

2. „Galeria malarstwa Polskiego 1800-1945” (60 uczestników)

- prezentacja dzieła Jana Matejki "Zabicie Wapowskiego w czasie koronacji Henryka Walezego”

- wykład o historii obrazu na tle twórczości artysty, prowadzenie: kurator Galerii, Katarzyna Jarmuś

3. „Koledzy z płatku. Górnoślązaków żywoty równoległe”: (80 uczestników)

– prof. Ryszard Kaczmarek, wykład: *Ślązacy w Wehrmachcie*

– popołudniowe oprowadzanie po wystawie

4. „Śląska Rzecz”

Spotkanie inauguracyjne cyklu "Dobrze zaprojektowane rozmowy". Organizator – Zamek Cieszyn.

Spotkanie z twórcami projektów „Sztuka przez dotyk” i „Piękno dotyku”, laureatami 7. edycji konkursu „Śląska Rzecz”. (20 uczestników)

5. *Sztukmistrz*. Erwin Sówka retrospektywnie.

- Kilka słów o sztuce innej. Co to jest „Art Brut”? Wykład prof. Alaina Bouillet. (15 uczestników)

- Rozmowa z Erwinem Sówką o malowaniu, filozofii i jeszcze kilku innych sprawach. (40 uczestników)

6. „Dopełnienie konieczne. Śląskie fotografiki”.

- Spotkanie z autorkami: Katarzyną Łatą-Wroną, Marią Śliwą, Beatą Mendrek-Mikulską. Pokaz filmów biograficznych o Zofii Rydet i innych autorkach. Spotkanie z udziałem członków ZPAF Okręgu Śląskiego. (35 uczestników)

Wydarzenia jednorazowe / eventy

Muzeum Śląskie (Al. Korfantego 3)

1. *Trzecie spotkanie z cyklu Galeria Przyjaciół Muzeum Śląskiego*, którego głównym założeniem jest wyróżnienie i nagrodzenie osób i instytucji, których wsparcie pozwoliło na zrealizowanie ciekawych i wartościowych projektów i wystaw, a tym samym przyczyniło się do rozpowszechniania dziedzictwa kulturowego Śląska. (40 uczestników)

• spotkaniu towarzyszył koncert w wykonaniu Agi Zaryan

2. *„Kwiatowy raj zimową porą”*

Warsztaty zorganizowane dla dzieci w okresie ferii w Muzeum Śląskim, realizowane w oparciu o wystawę czasową „Raj nieutracony” (290 uczestników)

3. Międzynarodowy projekt *Arteinsieme* adresowany do młodzieży niewidomej i słabo widzącej. 14.05. - warsztat w Galerii Malarstwa Polskiego po 1945 roku inspirowany sztuką Kajetana Sosnowskiego. Adresaci - młodzież ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Chorzowie. (40 uczestników)

4. *ArtWizje 2012*

09.-13.05.2012 Przegląd filmów dokumentalnych i fabularyzowanych o sztuce. Wydarzenie kulturalne w ramach obchodów Dni Województwa Śląskiego. Pierwsza edycja filmów polskich i zagranicznych prezentująca sylwetki czołowych twórców różnych dyscyplin sztuk wizualnych, produkcje filmowe opowiadające historię wybitnych dzieł. (740 uczestników)

5. *Dzień Dziecka w Muzeum Śląskim*

Zaczarowane drzewo. Warsztaty artystyczne dla dzieci, 2.06. (15 uczestników)

6. 3. edycja Industriady – Święta Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego – 30.06.-1.07. (345 uczestników)

7. 22 czerwca na placu Sejmu Śląskiego *prezentacja na telebimie wystawy „Walka o Śląsk”* w ramach obchodów rocznicy przyłączenia części Górnego Śląska do odradzającego się Państwa Polskiego. W uroczystościach wzięło udział około 1,5 tys. osób.

8. 29.06. – *plener fotograficzny na terenie budowy Nowej Siedziby Muzeum* (15 uczestników)

9. *Noc Muzeów edycja pod wspólnym tytułem „Randka z historią”*

- Muzeum Śląskie (3 000 uczestników)
- Teren Nowego Muzeum Śląskiego, dawna kopalnia Katowice (900 uczestników)
- Centrum Scenografii Polskiej (2 200 uczestników)

10. Lato w Muzeum Śląskim „Tropami Jaroszka”. Wakacyjne zwiedzanie dla dzieci szlakiem bohatera książki *Jak Jaroszek zamieszkał w muzeum* oraz *Jaroszek i mała Rozalka*. (411 uczestników)

11. 8.09. - Narodowe czytanie „Pana Tadeusza”, fragmenty utworu A. Mickiewicza w Galerii Malarstwa Polskiego lat 1800-1945, przy wybranych obrazach czytał aktor Teatru im. St. Wyspiańskiego, Wiesław Kupczak. (5 uczestników)

12. 15-16.09. Europejskie Dni Dziedzictwa

- Prelekcja w salach wystawowych na wystawie „Sztuka kobiet, kobiety w sztuce” (w ramach EDD wolny wstęp na wystawę) „Kiedy kobieta chciała tworzyć... losy artystek w XIX i początkach XX wieku”. Prowadzenie Katarzyna Jarmuł (16 uczestników)

13. Kongres Obywatel Senior. " Muzeum Śląskie włączyło się ze swoją ofertą do licznych atrakcji przewidzianych dla uczestników Kongresu.

14. 29-30.09. - Akcja MKiDN dla seniorów 60+Kultura. Wolny wstęp do muzeum dla osób powyżej 60 roku życia.

15. „Zobacz więcej...” warsztaty graficzne dla dorosłych. Projekt autorski Karoliny Skrzydłowskiej i Michała Jakubowskiego (25 uczestników)

Centrum Scenografii Polskiej (Plac Sejmu Śląskiego 2)

1. *Międzynarodowy Dzień Teatru w Centrum Scenografii Polskiej*

Centrum Scenografii Polskiej, Oddział Muzeum Śląskiego zaprosiło 27 marca na spektakl „Historie Świętego Jacka Odrowąza” w wykonaniu Integracyjnej Grupy Teatralnej Pomost z Orzesza - zamykający wystawę „Od nieba do piekła. Od piekła do nieba. Motyw anioła i diabła na scenie teatru polskiego drugiej połowy XX wieku". Tego samego dnia w Galerii Obok w Tychach na odbyło się otwarcie wystawy „Przestrzenie teatralne. Teatr może zaistnieć wszędzie”.

2. 16-27 lipca - Instrukcja Obsługi Teatru. Lato w CSP, wakacyjne zajęcia dla dzieci (173 uczestników)

3. 22 września III Metropolitalna Noc Teatrów 2012 (1000 uczestników)
Crime Story. Noc z kryminałem

W ramach projektu CENTRUM NA WARIACKIEJ/CENTRUM NA MARIACKIEJ: wystawa Scenografia jest OK, Retransmisja spektaklu "Trzy furie"

4. Festiwal Nowej Scenografii, 18 – 21 października (pierwsza edycja projektu; 2 170 uczestników)

- *Przestrzenie performatywne* - konferencja i dyskusja panelowa z udziałem Sodji Lotker, Joanny Ostrowskiej, Aleksandry Wasilkowskiej, Joanny Warszawy oraz Tomasza Kubikowskiego
- Teatr Korez. *Prawo, etos, technika - realia pracy scenografa* - dyskusja panelowa z udziałem Magdaleny Raczkowskiej, Pawła Dobrzyckiego, Macieja Wojciechowskiego, Dariusza Miłkowskiego, Ryszarda Markowa
- Promocja książki „Zabawa w teatr” i spotkanie z Jerzym Jukiem-Kowarskim – rozmowa ze scenografem i redaktorami publikacji
- brama przy ul. Staromiejskiej 8. Projekt kostiumowy (autor: Małgorzata Malina) oraz performance Teatru Tańca Navras, choreografia: Artur Stelmaczonek
- Kino Kosmos Centrum Sztuki Filmowej. *Młyn i Krzyż* - spotkanie z autorami scenografii i projekcja filmu
- Muzeum Śląskie. *Scenografia w muzeum/muzeum scenografii* – konferencja.
- ASP Katowice. Scenografia reklamowa - prezentacja filmów reklamowych oraz spotkanie z Agnieszką Bartold, Dorotą Roqueplo i Jeremim Brodnickim
- Centrum Scenografii Polskiej. Spotkanie z Małgorzatą Szczęśniak, autorką przestrzeni w przedstawieniach Krzysztofa Warlikowskiego, a zarazem współtwórczynią poetyki jego działań teatralnych i operowych.
- ul. Mariacka 32. Instalacja i performance *Lokatorzy* (autor: Krystyna Nikiel, Natalia Woźniak) oraz performance Teatru Tańca Navras, choreografia: Artur Stelmaczonek
- Kino Kosmos Centrum Sztuki Filmowej. *Wenecja*, spotkanie z autorami scenografii i projekcja filmu.
- Centrum Scenografii Polskiej i Teatr Korez. "Masterclass" warsztaty scenograficzne z wykładowcami uczelni artystycznych biorących udział w wystawie „Scenografia 6D
- podcienia Centrum Kultury Katowice. Instalacja *Jednorożec* (autor: Aleksandra Ignasiak)
- Galeria Piętro Wyżej CKK. Wręczenie Nagrody im. Jerzego Moskala
- Kosmos Centrum Sztuki Filmowej. *Sala samobójców* - spotkanie z autorami scenografii i projekcja filmu.
- Archikatedra Chrystusa Króla w Katowicach. Instalacja *7 grzechów głównych* (autor: Agnieszka Jasińska)
- Kino Kosmos Centrum Sztuki Filmowej. *Lista Schindlera* – spotkanie z nagrodzoną Oscarem za dekorację wnętrz Ewą Braun i projekcja filmu
- Wydarzenie towarzyszące: 19 października ASP Katowice, Katedra Malarstwa - *Odkrywka 2*. Otwarcie wystawy prac studenckich.

Sesje, konferencje, seminaria zorganizowane na terenie Muzeum

- Seminarium dotyczące niepełnosprawnych w muzeum w ramach współpracy z Muzeum Ziemi Śląskiej w Opawie, styczeń 2012.
- Konferencja *Śląsk a I wojna światowa. Znaczenie regionu w czasie wojny i wpływ wojny na sytuację lokalną*. 28.11. (9 wykładów)
- Konferencja i dyskusja panelowa *Przestrzenie performatywne* 18.10. (5 wystąpień)
- Konferencja *Scenografia w Muzeum* 19.10.2012 (4 wystąpienia)

INNE:

1. „Dopiszmy się do historii”. Społeczna akcja pozyskiwania obiektów do nowej siedziby Muzeum Śląskiego, skierowana do mieszkańców Śląska.

- 26 maja - pierwsza zbiórka pamiątek w Muzeum Śląskim w Katowicach. Pozyskano 37 obiektów od 10 osób.

- 16 czerwca - druga zbiórka. Dary dla Muzeum przyniosło 29 osób, pozyskano 128 obiektów.

- 21 lipca – zbiórka w Chorzowie. Zebrano około 160 pamiątek.

- 22 sierpnia – edycja w Piekarach Śląskich. Zebrano około 75 pamiątek, przekazanych przez 8 darczyńców.

- 6 października – zbiórka w Tarnowskich Górach, pozyskano 3 eksponaty.

- 22 października – zbiórka w Pszczynie, zbiórka odbyła się w Pszczyńskim Centrum Kultury.

- 17 listopada - zbiórka w Gliwicach, pozyskano 250 obiektów.

- 8 grudnia - zbiórka w Tychach, pozyskano 6 eksponatów.

- 11 grudnia – konferencja prasowa podsumowująca zbiórki pamiątek „Dopiszmy się do historii” w 2012 roku, w której wzięli udział dziennikarze z redakcji: Radio Katowice, TVS, Dziennik Zachodni, Gazeta Wyborcza, PAP, Radio eM

2. Posiedzenia Rady Muzealnej:

27.01.2012 - poświęcone sprawozdaniu z pracy Muzeum Śląskiego za rok 2011 oraz planom działalności na rok 2012.

31.05. - spotkanie na terenie budowy nowej siedziby Muzeum Śląskiego.

29.08. - posiedzenie poświęcone pracom nad wystawą stałą Historii Górnego Śląska. Rada na posiedzeniu większością głosów podjęła uchwałę o poparciu działań Muzeum Śląskiego i dyrektora związanych z przygotowaniem do stworzenia scenariusza wystawy stałej poświęconej historii Górnego Śląska.

16.11. - spotkanie na temat scenariusza wystawy stałej „Historia Górnego Śląska” w nowej siedzibie Muzeum Śląskiego.

7.12. - posiedzenie poświęcone stanowisku Rady w sprawie zapewnienia ciągłości w prowadzeniu instytucji, na którym przedstawione zostały informacje o przebiegu spotkania z Marszałkiem Województwa Śląskiego, w jakim uczestniczyła Przewodnicząca Rady profesor Ewa Chojecka wraz z członkinią Rady profesor Ludgardą Buzek 27 listopada 2012 roku.

Rada podjęła Uchwałę nr 5/2012 w sprawie wystosowania pisma do Organizatorów Muzeum Śląskiego, w którym wyraziła swoje zaniepokojenie brakiem decyzji dotyczącej dalszego kierowania Muzeum po 1 stycznia 2013 roku i wniosowała o przedłużenie kadencji dyrektora Leszka Jodlińskiego.

3. 9.05. posiedzenie komisji konkursowej Konkursu o Nagrodę Marszałka woj. śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku.

4. 23.05. uroczyste rozdanie nagród w Konkursie o Nagrodę Marszałka woj. śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku. Koncert Gaby Kulki Solo.

5. Zespół Etnografów Muzeów śląskich i zagłębiowskich - organizacja spotkania szkoleniowego w związku z wystawą „Szlaki pielgrzymkowe Ślązaków – robocza dyskusja.

6. Współpraca organizacyjna XXXVI Olimpiada Artystyczna – prowadzenie sekretariatu

7. Nagrania do programu „Rączka gotuje”. Emisja w TVP Katowice.

8. 12.10.– wizyta przedstawicieli Banku ING na terenie budowy Nowej Siedziby Muzeum.

9. 25.10.2012 – wizyta na terenie budowy Nowej Siedziby Muzeum Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Kultury prof. Małgorzaty Omilanowskiej. Przedmiotem rozmów był stan prac nad budową nowego Muzeum Śląskiego oraz scenariuszem wystawy stałej historii Górnego Śląska.

10. 29.10.2012 - publiczna debata w Gmachu Sejmu Śląskiego dotycząca scenariusza wystawy stałej historii Górnego Śląska. Jej celem było rozszerzenie dyskusji dotyczącej wystawy z uwzględnieniem

wskazówek historycznych i oczekiwań skierowanych do twórców ekspozycji. Organizator debaty – Śląski Urząd Marszałkowski.

V. Działalność edukacyjna w liczbach

Muzeum Śląskie:

- lekcje muzealne: 105 (w 2011 – 113)
 - warsztaty: 84 (w 2011 – 151)
 - oprowadzania: 59 (w 2011 – 34)
 - zajęcia dla studentów: 11
 - międzynarodowy projekt „Traces of 1914”, koordynowany przez Muzeum w Oberhausen, którego celem jest upamiętnienie stuletniej rocznicy wybuchu I wojny światowej. W projekcie biorą udział muzea i szkoły z Polski, Niemiec, Francji i Belgii.
 - *Kontrowersje historyczne*. II edycja debat oksfordzkich poświęconych zagadnieniom najnowszej historii Polski. (202 uczestników)
- współpraca: Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach
- 5.01. Zagłębie Dąbrowskie w Polsce Ludowej. Czerwone czy niepokorne?
- 1.03. Górny Śląsk - eldorado PRL?
- 19.04. Zbrodnie systemu komunistycznego. Rozliczyć czy zapomnieć?
- 31.05. Polski rok 1989. Transformacja czy odzyskanie niepodległości

Centrum Scenografii Polskiej

- lekcje teatralne.....128 lekcji (w 2011 – 144)
- zajęcia dla studentów.....3 (w 2011 – 7)
- inne formy działań edukacyjnych – warsztaty, spotkania twórcze: 30

Łączna liczba uczestników zajęć edukacyjnych w grupach szkolnych w Muzeum Śląskim oraz Centrum Scenografii Polskiej: **7506** osób (w roku 2011 - **10 095**).

Inne formy działań edukacyjnych – wykłady, imprezy, koncerty, projekcje filmów itp.: 132 wydarzenia, w których wzięło udział ok. 7 530 osób.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

- Prowadzenie cyklicznych zajęć dla dzieci autystycznych w ramach współpracy z Zespołem Szkół Specjalnych nr 8 w Katowicach.
- Poszerzenie funkcjonalności strony internetowej Muzeum Śląskiego i dostosowanie jej do potrzeb odbiorców z dysfunkcjami wzroku.
- Międzynarodowy projekt Arteinsieme adresowany do młodzieży niewidomej i słabo widzącej. 14.05. - warsztat w Galerii Malarstwa Polskiego po 1945 roku inspirowany sztuką Kajetana Sosnowskiego. Adresaci - młodzież ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Chorzowie. (40 uczestników)
- Lekcje muzealne dostosowane potrzeb do klas integracyjnych/uczniów niepełnosprawnych prowadzone przez pracowników merytorycznych CSP i MŚ
- Lekcje muzealne dostosowane potrzeb do klas uczniów niepełnosprawnych intelektualnie prowadzone przez pracowników merytorycznych MŚ

VI. Działalność wydawnicza

Publikacje książkowe: 20 (w roku 2011 - **19**). Łączny nakład **11 160 egz.**

1. Katalog wystawy: *Górnoślązaków żywoty równoległe*. Teksty: Ryszard Kaczmarek, Michał J. Witkowski, Irena French (nakład 300 egz.)
2. Katalog wystawy: *Sztuka słowacka 1980–2010. Swoboda wypowiedzi twórczej*. Teksty: Henryka Olszewska-Jarema, Eva Ľuptáková (nakład 300 egz.)
3. Katalog wystawy: *Teatr w przestrzeni miejskiej*. Tekst: Agnieszka Kołodziej-Adamczuk (nakład 300 egz.)
4. Katalog wystawy: *W tęsknocie za wolnością. Jan Nowak – grafika*. Teksty: Sonia Wilk, Katarína Čierna (nakład 300 egz.)
5. Katalog wystawy: *Vivat Insita. Adam Nidzgorski: Zapatrzenie*. Teksty: Alain Bouillet, Sonia Wilk (nakład 300 egz.)
6. Katalog wystawy: *Dopełnienie konieczne. Śląskie fotografiki*. Tekst: Danuta Kowalik-Dura (nakład 800 egz.)
7. Katalog wystawy: *Śladami Rzymian po Polsce*. Tekst: Małgorzata Kurgan-Przybylska (nakład 300 egz.)
8. Katalog wystawy: *Płeć w projekcie. Modele tożsamości i cielesności w realizacjach szekspirowskich*. Tekst: Sylwia Ryś, Ewa Dąbek-Derda (nakład 500 egz.)
9. Katalog wystawy: *Scenografia 6D. Sześć wymiarów scenografii*. Tekst: Krystian Banik (nakład 300 egz.)
10. Katalog wystawy: *Radiofonia na Górnym Śląsku w okresie międzywojennym*. Tekst: Jarosław Raciński, Michał Witkowski (nakład 960 egz.)
11. Katalog wystawy: *W godni czas. Twórcy ludowi o Bożym Narodzeniu*. Tekst: Maria Michalczyk, Małgorzata Paul (nakład 300 egz.)
12. *Antologia. Najpiękniejsze śląskie słowa*, wspólne wydanie z Gazetą Wyborczą w Katowicach (dodruk 500 egz.)
13. *Śląskie Prace Prahistoryczne, Tom 7*. Redakcja: Małgorzata Kurgan-Przybylska (nakład 300 egz.)
14. Edelgarda M. Foltyn, Eugeniusz Foltyn. *Ziemia Górnego Śląska od epoki kamienia do wczesnego średniowiecza* (nakład 500 egz.)
15. Rzeźba. Katalog zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach. Tekst: Andrzej Holeczko-Kiehl (nakład 1.000 egz.)
16. *Mistrzowie plakatu polskiego w zbiorach Muzeum Śląskiego w Katowicach*. Tekst: Henryka Olszewska-Jarema, Anna Sarna (nakład 1.000 egz.)
17. *Sztukmistrz. Erwin Sówka retrospektywnie*. Tekst: Sonia Wilk, Zbigniew Chlewiński (nakład 1.000 egz.)
18. *„Pokażę Wam inny Górny Śląsk”*. Katalog zbiorów pocztówek Muzeum Śląskiego w Katowicach. Tekst: Małgorzata Kaganiec (nakład 1.500 egz.)
19. *Mapy wyobraźni. Surrealne światy Jerzego Skarżyńskiego*. Redakcja: Sylwia Ryś (nakład 700 egz.)
20. Katalog wystawy: *Sąd ostateczny. Komu piekło komu raj*. Tekst: Sonia Wilk (nakład 300 egz.)

Foldery i ulotki:

liczba tytułów: 66

łączy nakład: 116 280 egz.

Zaproszenia:

liczba tytułów: 21

Plakaty:

liczba tytułów: 36

łączy nakład: 20 684 egz.

W 2011: publikacje zwarte – 19; ulotki i foldery – 58; plakaty – 65; zaproszenia – 21

VII. ZBIÓR MUZEALIÓW

W ciągu 2012 roku zbiór muzealiów własnych powiększył się o **3 667** obiektów, w tym: **1 146** zakupów (w tym 3 dla Centrum Scenografii Polskiej Oddziału), **2 491** darów (w tym 334 dla CSP), **30** przekazów (do Działu Archeologii). Ponadto przyjęto 130 depozytów.

Łącznie liczba muzealiów na 31.12.2012 wynosi ok. **113 336**. (2011: 109 669)

Wpisy do inwentarza muzealnego w 2012 – **2 576** pozycji.

W ruchu muzealiów uczestniczyło 1 781 obiektów wypożyczonych do Muzeum Śląskiego i Centrum Scenografii Polskiej.

Ogromne znaczenie społeczne i materialne posiadała akcja „*Dopisz się do historii*”, w ramach której Muzeum uzyskało 1050 muzealiów.

VIII. INWENTARZ ELEKTRONICZNY I DIGITALIZACJA ZBIORÓW

Nazwa użytkowanej internetowej bazy inwentarzowej: MUSNET

Muzeum Śląskie:

Liczba wprowadzonych rekordów 6439 (w tym z dokumentacją wizualną 3489).

Liczba rekordów ogółem 39359 (w tym z dokumentacją wizualną 17949).

Centrum Scenografii Polskiej:

Liczba wprowadzonych rekordów 1226 (w tym z dokumentacją wizualną 1226).

Liczba rekordów ogółem 4117 (w tym z dokumentacją wizualną 4117).

Liczba pozycji wpisanych do elektronicznego katalogu MUSNET w 2012 roku: **7665**

Realizacja dokumentacji ewidencyjnej i wizualnej jest traktowana przez Muzeum priorytetowo w związku z tworzeniem elektronicznego zbioru kart ewidencyjnych do elektronicznego inwentarza muzealiów. Liczba muzealiów niemających dokumentacji wizualnej kształtuje się różnie w różnych Działach - w zależności od liczby i specyfiki posiadanych zbiorów.

Muzeum zakupiło w 2012 r. skaner 3D, który obok dookolnej fotografii (tzw. 2D+) służyć będzie w Regionalnej Pracowni Digitalizacji 3D, która powstanie w nowym Muzeum Śląskim.

Dział	liczba zdigitalizowanych obiektów
CSP	1151
DDM	447
Historia	675
Sztuka	288
Etnografia	443
Plastyka nieprofesjonalna	39
Archeologia	15
Konserwacja metalu	139
Digitalizacja zbiorów w 2012	3 197

IX. BIBLIOTEKA:

Liczba odwiedzin w czytelni: 586 osób

Liczba wypożyczeń: 1004 vol.

Liczba pozycji wpisanych do elektronicznego katalogu LIBRA 2000: 2 734

Nabytki:

Forma nabycia:	Liczba	Wartość
- Zakup	424	21267,50
- Wymiana wydawnictw	1112	37761,69
- Dary	480	15477,69
- Wydawnictwa MŚ przekazane Bibliotece	40	1224,98
Razem:	2056	75731,86

Digitalizacja zbiorów bibliotecznych: Biblioteka Muzeum Śląskiego jest członkiem Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. W 2012 roku zdigitalizowano i udostępniono w Kolekcji Zbiorów Dawnych Biblioteki Muzeum Śląskiego w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej 19 volumenów.

X. PRACE KONSERWATORSKIE

- Pracownia konserwacji malarstwa MŚ:

konserwacje pełne – 101

częściowe – 29

zabezpieczające - 2

- Pracownia konserwacji metalu MŚ:

konserwacje pełne – 22

- Obiekty poddane konserwacji w pracowniach specjalistycznych poza Muzeum:

konserwacje mebli - 11

konserwacje papieru - 25

konserwacje tkaniny – konserwacje pełne 25

konserwacje fotografii - 177 fotografii, 316 klisz szklanych

komora fumigacyjna – 136

pralnia chemiczna - 60

- Prace w ramach usług komercyjnych:

konserwacje pełne – 3

Łącznie:

Konserwacje pełne **184**

Konserwacje częściowe **522**

Konserwacje zabezpieczające **198**

(W roku 2011: konserwacje pełne 596; konserwacje częściowe 132; konserwacje zabezpieczające 103)

XI. PROJEKTY BADAWCZE

Dział Etnografii

- Jednodniowe badania terenowe – zwyczaj Trzech Króli (6.01.2012) – procesje Trzech Króli w Katowicach. Rejestracja fotograficzna i zabranie materiału o zwyczaju.
- Jednodniowe badania terenowe - Szopki bożonarodzeniowe w śląskich kościołach – zwyczaj budowania i prezentowania szopek Rejestracja fotograficzna i zabranie materiału o zwyczaju.
- Jednodniowe badania terenowe - Zjazd chasydów i modlitwa przy grobie cadyka w Lelowie (z okazji rocznicy śmierci cadyka Dawida Bidermana). Rejestracja, filmowa, fotograficzna i zabranie materiału o zwyczaju. (w ramach projektu *Zapisy czasu* dokumentującego żyjące i wybitne postaci Województwa Śląskiego)

- Jednodniowe badania terenowe - *Pogrzebanie basa* (zwyczaj zakończenia karnawału pogrzebem kontrabasu – uroczystością o charakterze komicznym) - Krzanowice k. Raciborza. Rejestracja filmowa, dźwiękowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Historia Chóru „Cecylia” w Krzanowicach. Rejestracja filmowa, dźwiękowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Historia cieszyńskiego złotnictwa – Wiktor Pieczonka, ostatni złotnik z Cieszyna, który wykonuje tradycyjną biżuterię cieszyńską, m.in. tech. filigranu. Rejestracja filmowa, dźwiękowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Szopkarze krakowscy – Tadeusz Gilert, Zbigniew Gilert, Marian Dłużniewski. Rejestracja filmowa, dźwiękowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Doroczna obrzędowość pszczyńska – karnawał, początek i zakończenie, najważniejsze uroczystości w karnawale - Alojzy Lysko. Rejestracja filmowa, dźwiękowa, fotograficzna. Bojszowy – 26.03.2012 (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Doroczna obrzędowość pszczyńska- odpust Św. Walentego w Bieruniu Starym - Alojzy Lysko, Bojszowy. Rejestracja filmowa, dźwiękowa. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Pszczyńskie palmy wielkanocne – zbieranie surowców i przygotowywanie palm wraz z dokładnym nazewnictwem - Alojzy Lysko, Bojszowy. Rejestracja filmowa, dźwiękowa, fotograficzna. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Doroczna obrzędowość pszczyńska - Obrzędy i zwyczaje Wielkiego Tygodnia - Alojzy Lysko , Bojszowy. Rejestracja filmowa, dźwiękowa. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Marta Jaromin – ostatnia ślązaczka na Ziemi Pszczyńskiej nosząca się po chłopsku/ w stroju śląskim pszczyńskim. Bieruń Stary – Ściernie. Rejestracja filmowa, dźwiękowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Niedziela Palmowa w Ustroniu Polanie. Rejestracja filmowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Niedziela Palmowa w Niegowonicach, Zagłębie Dąbrowskie - Rejestracja dźwiękowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Honorowa Straż Grobowa – trzymanie warty i zmiana – przy grobie Chrystusa na Golgocie w Kalwarii Zebrzydowskiej. Rejestracja filmowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Świecenie pokarmów w Wielką Sobotę w kościołach gliwickich. Rejestracja fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady.
- Jednodniowe badania terenowe - Świecenie pokarmów w Wielką Sobotę w Żarkach. Rejestracja fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady.
- Jednodniowe badania terenowe - Wykonywanie pisanek techniką batiku – opowieść i prezentacja praktyczna znanej pisankarki Teresy Drapały z Tychów. Rejestracja filmowa i fotograficzna oraz zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Twórczość Kazimierza Pietraszki - jego pracownia i najbliższe otoczenie. Rejestracja filmowa, fotograficzna i zebranie materiału poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Miejsca lokalnego kultu na Ziemi Pszczyńskiej „Maryjka Branicka” w Suszcu. (Zapisy czasu)

- Jednodniowe badania terenowe - Prywatne Muzeum Szenderów w Suszcu – historia i kolekcja”. Rejestracja dźwiękowa, fotograficzna. Zebranie informacji poprzez wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Zagłębie Dąbrowskie we współczesnej fotografii – materiał fotograficzny następujących miast Zagłębia - Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza, Będzin, Wojkowice Kościelne, Siewierz, Sławków, Góra Dorotka, Pustynia Błędowska. Rejestracja fotograficzna, wywiady z mieszkańcami.
- Jednodniowe badania terenowe - Józef Hulka z Łękawicy k.Żywca „Kolędowanie z szopką kukielkową”. Rejestracja filmowa, dźwiękowa, fotograficzna, rozmowy. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Alojzy Lysko „Wiosenne zwyczaje na Ziemi Pszczyńskiej” – tematy: Wiosenne prace rolne, stawianie moja, Zielone Świątki, zwyczaje świętojańskie. Materiał filmowy, dźwiękowy. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - „Miejsca rekreacji i odpoczynku mieszkańców Katowic. Rejestracja dźwiękowa, rozmowy, wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - „W maglu”. Rejestracja dźwiękowa, rozmowy, wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Jan Kirsz – wykonawca szopek krakowskich miniaturowych. Rejestracja filmowa i dźwiękowa, wywiady. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Procesja Bożego Ciała - parafia M.B.Kochawińskiej w Gliwicach
- Jednodniowe badania terenowe - Szlak św. Jana – historyczne i symboliczne miejsca na Ziemi Pszczyńskiej. Rejestracja filmowa i fotograficzna. (Zapisy czasu)
- 19.06.– 28.06. – stacjonarne etnograficzne badania terenowe
Penetracja następujących miejscowości Śląska Cieszyńskiego: Zebrzydowice, Kończyce Małe, Kończyce Wielkie, Karwina-Raj, Karwina -Frysztat, Cieszyn, Kaczyce, Zamarski, Gumna.
Uczestnicy badań: Krystyna Pieronkiewicz-Pieczko, Maria Michalczyk, Małgorzata Paul, Marta Paszko.
Zebranie informacji dot. penetrowanych miejscowości, lokalnych społeczności, dziejów wybranych gospodarstw, wierzeń, obrzędów, nazewnictwa gwarowego charakterystycznego dla badanego obszaru, dokumentacja fotograficzna małej i dużej architektury, zabudowy wsi, zwyczajów i obrzędów, nawiązanie kontaktów, rozmowy i wywiady prowadzono: z wójtami, sołtysami, miejscowymi kronikarzami, redaktorami, publicystami, kolekcjonerami, kierownikiem zespołu folklorystycznego, osobami powiązаныmi z lokalną historią., zwiedzenie Izby Regionalnej w Kończycach Małych, uzupełnienie zbiorów muzealnych o liczne dary i zakupy z badanego obszaru, pozyskanie licznych wydawnictw dotyczących Śląska Cieszyńskiego w postaci książek, przewodników, map, czasopism, materiałów przygotowanych do publikacji. Podczas badań zrealizowano 11 tematów badawczych w ramach zapisu czasów w postaci materiału dźwiękowego (rozmowy, wywiady) oraz w postaci fotografii.
- Jednodniowe badania terenowe – „Święte kąty na Śląsku Cieszyńskim”. Rejestracja fotograficzna i dźwiękowa.
- Jednodniowe badania terenowe – „Izba Regionalna w Kończycach Małych – historia tworzenia”. Rejestracja fotograficzna i dźwiękowa. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - „ Nauka zawodu i tajniki pracy Iluzjonisty z Tychów”. Rejestracja filmowa, dźwiękowa i fotograficzna. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - „ Tradycyjne hobby - hodowca gołębi z Nikiszowca”
Rejestracja filmowa, dźwiękowa i fotograficzna. (Zapisy czasu)

- Jednodniowe badania terenowe (Zapisy czasu): „ Kościółki drewniane w powiecie gliwickim – rejestracja fotograficzna budowli i wyposażenia kościołów w następujących miejscowościach: Gliwice Ostropa – dawny kościół parafialny pw. Św. Jerzego, XVII w. Smolnica – dawny kościół parafialny pw. Św. Bartłomieja, XVIII w., Żernica – dawny kościół parafialny pw. Św. Michała Archanioła, XVII w., Wilcza - kościół parafialny pw. Św. Mikołaja, XVII, Szałsza - Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, XVI w. ,Księży Las – kościół pw. Św. Michała Archanioła, 1498 r., Sieroty – kościół parafialny pw. Wszystkich świętych, XV w. ,Zacharzowice – kościół pw. Św. Wawrzyńca, XVI w.
- Jednodniowe badania terenowe - „Tradycyjne hobby - hodowca gołębi Henryk Leboch z Siemianowic Śląskich. Materiał fotograficzny, filmowy i dźwiękowy. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Antoni Toborowicz – artysta ludowy z Woli Libertowskiej + dokumentacja jego pracowni”. Materiał filmowy i dźwiękowy. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Demonologia ludowa – demony, duchy ziemi pszczyńskiej. Materiał filmowy i dźwiękowy. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Dokumentacja fotograficzna Ziemi Częstochowskiej. Czatachowa, Złoty Potok, Św. Anna, Gidle, Cielętniki, Mstów, Zrębice, Olsztyn, Dąbrowa Zielona - architektura mieszkalna, gospodarska i przemysłowa, zabudowa wsi, sanktuaria, mała architektura sakralna. Materiał fotograficzny.
- Jednodniowe badania terenowe - Zofia Pawełek – artystka ludowa z Żywca, wytwórczyni tradycyjnych wyrobów z bibuły. Materiał filmowy i dźwiękowy. (Zapisy czasu)
- Jednodniowe badania terenowe - Anna Ficoń – ludowa rzeźbiarka z Wieprza. Materiał filmowy i dźwiękowy. (Zapisy czasu)

Dział Archeologii

Terenowe prace badawcze:

1. Udział w badaniach wykopaliskowych na stanowisku z okresu proto i predynastycznego w Tell el-Farcha (Egipt) w ramach ekspedycji prowadzonej przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie oraz Muzeum Archeologiczne w Poznaniu.
2. Lustracja, badania wykopaliskowe i archeobotaniczne w Pietrowicach Wielkich, woj. śląskie.
3. Lustracja miejsca znalezienia siekierki kamiennej w Katowicach-Panewnikach, we współpracy ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
4. Lustracja stanowiska neolitycznego – domniemanego rondela w Pietrowicach Wielkich oraz terenu budowy ośrodka sportowego w Grzegorzowicach, we współpracy ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
5. Udział w badaniach wykopaliskowych (archeobotanika) w miejscowości Dzielnica, gm. Cisek, woj. opolskie.
6. Prace terenowe mające na celu pozyskiwanie współczesnych okazów (nasion /owoców; drewna) do tworzonego zbioru porównawczego.
7. Udział w pracach terenowych w okolicach Oławy, woj. dolnośląskie, mających na celu zlokalizowanie miejsca katastrofy lotniczej samolotu z okresu II wojny światowej – w ramach podyplomowych międzywydziałowych studiów archeologii sądowej na Uniwersytecie Wrocławskim.
8. Udział w pracach poszukiwawczych i eksploracyjnych mogił więźniów rozstrzelanych przez UB – badania na cmentarzu we Wrocławiu-Osobowicach – w ramach podyplomowych międzywydziałowych studiów archeologii sądowej na Uniwersytecie Wrocławskim.
9. Badania powierzchniowe na stanowisku nr 11 w Pietrowicach Wielkich i stanowisku nr 13 w Samborowicach.

Prace gabinetowe:

1. Analiza archeozoologiczna (obejmująca oznaczenie gatunkowe, anatomiczne, oszacowania ilościowe, pomiary kości, określenia wieku, płci i wielkości zwierząt), ze stanowiska 10/11/12 w Domasławie, woj. dolnośląskie z badań 2006-2008 (kontynuacja).
2. Analiza archeozoologiczna oraz sporządzenie opracowania naukowego zwierzęcych materiałów kostnych ze stanowiska 11 w Damienicach, woj. małopolskie z badań w 2006 r.
3. Analiza archeozoologiczna oraz sporządzenie opracowania naukowego zwierzęcych materiałów kostnych ze stanowiska 7 w Beszynie, woj. kujawsko-pomorskie z badań w 2011 r.
4. Analiza archeozoologiczna oraz sporządzenie opracowania naukowego zwierzęcych materiałów kostnych ze stanowiska I w Izdebnie Kościelnym, woj. mazowieckie z badań w 2011 r.
5. Analiza archeozoologiczna oraz sporządzenie opracowania naukowego zwierzęcych materiałów kostnych ze stanowiska 15 w Wieńcu, woj. kujawsko-pomorskie z badań w 2010.
6. Analiza archeozoologiczna oraz sporządzenie opracowania naukowego zwierzęcych materiałów kostnych ze stanowiska 3 w Koszycach, woj. małopolskie z badań w 2011 r., a także wybranie, opisanie i wykonanie dokumentacji fotograficznej 20 kości zwierzęcych celem przekazania do badań izotopowych.
7. Analiza archeozoologiczna ze Starego Miasta, ul. Sądowa 3-Klasztor w Wodzisławiu Śląskim, woj. śląskie z badań w 2011.
8. Analiza archeozoologiczna z ul. Plebańskiej w Gliwicach, woj. śląskie z badań w 2011 r.
9. Analiza archeozoologiczna oraz sporządzenie opracowania naukowego zwierzęcych materiałów kostnych ze stanowiska 2 w Jakuszowicach, woj. świętokrzyskie z badań w 2012 r., a także wybranie, opisanie i wykonano dokumentację fotograficzną 10 kości zwierzęcych celem przekazania do badań izotopowych.
10. Analiza archeozoologiczna ze stanowiska B w miejscowości Prusak, woj. łódzkie z badań w 2011.
11. Analiza archeozoologiczna oraz sporządzenie opracowania zwierzęcych materiałów kostnych ze Starego Rynku w Częstochowie, woj. śląskie z badań w 2011.
12. Sporządzono opracowanie naukowe zwierzęcych materiałów kostnych ze stanowiska 5 w Niedrzewiu Pierwszym, woj. łódzkie z badań w 2011 r.
13. Realizacja indywidualnego projektu badawczego *Uwarunkowania kulturowe występowania zwierzęcych materiałów kostnych na osadach pradziejowych Górnego Śląska* (Maria Abłamowicz).
14. Udział w projekcie badawczym *Aspekty przyrodnicze na stanowisku w Tell el-Farcha (Egipt)*. Projekt realizowany z dotacji KBN przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Muzeum Archeologiczne w Poznaniu (Maria Abłamowicz).
15. Obróbka techniczna materiałów pobranych z sarkofagu z krypty Promnitzów przy Kościele pw. Wszystkich Świętych w Pszczynie (materiały z sezonu badawczego 2007 i 2008).
16. Inwentaryzacja prób botanicznych pobranych podczas tegorocznych sezonów badawczych na stanowiskach archeologicznych: w Dzielnicy, gm. Cisek, woj. opolskie (stan. 17) i w Pietrowicach Wielkich, gm. Pietrowice Wielkie, woj. śląskie (stan 8, 11, 13).
17. Obróbka techniczna części materiałów pozyskanych podczas prac na stanowiskach w Pietrowicach Wielkich, gm. Pietrowice Wielkie, woj. śląskie (stan 8, 11, 13).
18. Analiza ksylogiczna i opracowanie wyników analizy zabytków drewnianych oraz fragmentów drewna zachowanego w obiektach odkrytych na stanowisku nr 11 w Pietrowicach Wielkich, gm. Pietrowice Wielkie, woj. śląskie.
19. Wstępna obróbka oraz segregacja materiałów roślinnych zachowanych w próbach z wypełniska obiektu nr 12 (studni) ze stanowiska nr 11 w Pietrowicach Wielkich, gm. loco, woj. śląskie.
20. Obróbka techniczna części materiałów pozyskanych podczas prac na w Dzielnicy, gm. Cisek, woj. opolskie (stan. 17)/sezon 2011.
21. Analiza antrakologiczna oraz podsumowanie wyników badań węgla drzewnych z cmentarzyska kultury łużyckiej w Świbiu, gm. Wielowieś, woj. śląskie, stan nr 16.
22. Analiza drewnianych „podkładek” z grobów, z cmentarzyska kultury łużyckiej w Świbiu gm. Wielowieś, woj. śląskie, stan. 16.
23. Analiza archeobotaniczna oraz sprawozdanie z badań odcisków zachowanych na polapie ze stanowiska kultury pucharów lejkowatych w Rakowie, gm. Baborów, woj. opolskie.
24. Analizy drewna i węgla drzewnych ze stanowisk zlokalizowanych na obszarze Beskidu Śląsko-Morawskiego (stanowiska: Lipova Lazne, Hartisov, Rudna, Skornansky potok).
25. Analiza ksylogiczna drewna ze stanowisk zlokalizowanych na obszarze Beskidu Śląsko-Morawskiego (stanowiska: Šluci i Rudna).

26. Analizy paleobotaniczne składu osadów organicznych ze stanowisk w Beskidzie Śląsko-Morawskim: Lipova Lazne (profil nr 2), Rudna (profile nr 1, 2), Hartisov (profil nr 2), Sluč (profile nr 1 i 2), Čp (profil 2).

27. Analiza ksylogiczna drewna oraz opracowanie wyników analizy drewna, z którego wykonano wałki tory (zabytek ze zbiorów Muzeum).

28. Realizacja projektu badawczego „Badania paleobotaniczne materiałów roślinnych ze stanowisk na terenie Beskidu Śląsko-Morawskiego” w ramach projektu: Wistuba M. (Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk o Ziemi, Katedra Paleogeografii i Paleoekologii Czwartorzędu, Sosnowiec) „Funkcjonowanie systemu geomorfologicznego stok-koryto w wybranych małych zlewniach masywu Hrubého Jeseníka (Sudety Wschodnie)”.

29. Opracowywanie materiałów zabytkowych pozyskanych podczas prac terenowych na stanowisku nr 11 w Pietrowicach Wielkich (sprawozdanie z badań powierzchniowych na stanowisku w Pietrowicach Wielkich, przedłożone do WKZ Katowice).

Dział Dokumentacji Mechanicznej

Dział od dwóch lat koordynuje i samodzielnie realizuje (w zakresie własnych zadań) projekt *Zapisy czasu*.

Projekt realizowany przez wszystkie działy merytoryczne w skali całego roku. Obejmuje badania terenowe oraz własne prace studyjne pracowników. Jest realizowany etapowo w oparciu o harmonogram działań.

Materiał jest włączony do ewidencji Działu Dokumentacji Mechanicznej, zaś dział odpowiada za opracowanie projektu, założenia, standardy zapisów, sposoby, przechowywania i eksploatacji oraz tworzenie bazy danych dla całego projektu.

- Podsumowanie realizacji przez poszczególne działy Muzeum:

CSP - 7

Dział Historii - 7

DDM -12

Dział Plastyki Nieprofesjonalnej – 1 film biograficzny

Dział Etnografii - 44

Dział Sztuki - 9

Realizacje terenowe i studyjne DDM:

1. „Spuścizna i trwanie”. Społeczność żydowska w fotografii Arkadiusza Ławrywiańca - nagranie w ramach „Spotkań z fotografią”

2. Historia rodziny Janusza Arciszewskiego.

Losy atelier Fotograficznego Studia Arciszewskich od 1909 do 1993r. Losy Bronisława Arciszewskiego – założyciela Atelier ze szczególnym uwzględnieniem okresu I i II wojny światowej, w tym uwięzienie przez Niemców w obozach jenieckich w okresie I wojny światowej.

Życie codzienne w okresie międzywojnia na terenie miasta Będzin w tym relacje między ludnością polską a żydowską.

Wybuch II wojny światowej i początek eksterminacji Żydów na terenie Będzina

3. Opowieść o wydarzeniach w kopalni „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju w latach 80. XX w.

4. Współczesny dokument i fotoreportaż, wypowiedź o G. Śląsku – nagranie w ramach „Spotkań z fotografią”

5. Film dokumentalny *Walc z Miłozsem* i śląskie reminiscencje w biografii J. Helander – nagranie w ramach ArtWizji 201

6. Wspomnienie Zofii Rydet i jej twórczości. Wypowiedź na temat własnej twórczości fotograficznej i filmowej – nagranie w ramach ArtWizji 2012

7. Relacja wnuczki Tadeusza Semrau założyciela atelier fotograficznego w Chorzowie Foto Semrau.

Działalność pierwszego polskiego zakładu fotograficznego w Chorzowie, słowo o założycielu Tadeuszu Semrau, jego działalność jako fotografa i założyciela Krajowego Cechu Fotografów – Oddział Śląski – zapis audio.

8. Rozmowa z Kazimierą Szulik - 101-letnią mieszkanką Katowic

9. Kontynuacja tradycji fotograficznych w rodzinie Soidów.
10. Relacja Gerarda Soidy – syna Józefa Soidy – właściciela „Atelier Soida” Siemianowicach Śl. Historia zakładu foto „Atelier Soida” działającego w Siemianowicach Śl. od 1890 do 1935 - w Lipinach od 1935 – l.50. XX w.
Historia założycieli Atelier Soida: braci Piotra i Józefa Soidów
Nauka zawodu u Paula Hildebranda w Chorzowie
11. Relacja Anieli Soidy – żony Gerarda Soidy
Życie codzienne w Chorzowie w okresie międzywojnia, w czasie II wojny św. i po wojnie - moda, czas wolny, rozrywki, uroczystości religijne i państwowe, tradycje.
12. Śląskie środowisko fotograficzne w l. 60-80. XX w. Biografia Małgorzaty Apathy i Krzysztofa Henclewskiego.

Dział Historii

Realizacje terenowe w ramach *Zapisów czasu*:

1. Janina i Jan Przondziona - Rozmowa na temat II wojny światowej w Katowicach, życie codzienne po 1945 r.
2. Henryk Przondziona - Rozmowa na temat II wojny światowej.
3. Rozmowa z Agnes Varoquaex z Chorzowa, rocznik 1928, uczestniczką francuskiego Ruchu Oporu
4. Ks. dr Karol Nawa - sytuacja przed 1945.
5. Ks. dr Karol Nawa - okres powojenny.
6. Henryk Pietrzak - właściciel restauracji w Katowicach przed wojną.

Dział Sztuki

Realizacje terenowe w ramach *Zapisów Czasów*:

1. Jacek Antoni Zieliński. Wspomnienia z wystawy Arsenał 1955, historia powstania kolekcji "Krag Arsenалу" oraz refleksje na temat własnej twórczości.
2. Jasna Strzałkowska-Ryszka (wdowa po Adolfie Ryszce) „Twórczość i artystyczna aktywność artystów w życiu lokalnych środowisk”.
3. Adela Szwaja - malarka „Twórczość i artystyczna aktywność artystów w życiu lokalnych środowisk”.
4. Zygmunt Brachmański - rzeźbiarz „Twórczość i artystyczna aktywność artystów w życiu lokalnych środowisk”.
5. Festiwal Street - art, dokumentacja fotograficzna festiwalu we współpracy z PRMiC
6. Henryk Buszko (ur. 3 września 1924 we Lwowie) – polski architekt, laureat Honorowej Nagrody SARP w 1975. Twórczość i artystyczna aktywność artystów w życiu lokalnego środowiska.
7. Historia powstania grupy Wprost, droga artystyczna Macieja Bieniasza.
8. „Urbanart” - impreza zorganizowana w pierwszą rocznicę śmierci Andrzeja Urbanowicza.
9. Kazimierz Gustaw Zemła, rzeźbiarz - Twórczość i artystyczna aktywność artystów w życiu lokalnego środowiska.

Dział Plastyki Nieprofesjonalnej

1. Opracowywanie materiału dotyczącego działających w przeszłości i obecnie grup plastycznych na Śląsku.
2. Penetracja amatorskich środowisk plastycznych, obserwacja pracowni działających przy Warsztatach Terapii Zajęciowej, uczestnictwo w wystawach i konkursach.

Centrum Scenografii Polskiej

Realizacje terenowe w ramach *Zapisów Czasów*:

1. Wywiad z Marcelem Sławińskim.
2. Wywiad z Andrzejem Witkowskim.
3. Praca z Helmutem Kajzarem; Spektakl „Antygoną” w reż. B. Kierca.
4. Katarzyna Sobańska. Scenografia filmowa i teatralna; edukacja w ramach wydziału scenografii katowickiej ASP.

5. Maria Meyer, Elżbieta Okupska, Jacenty Jędrusik. Spektakl „Ślady” Józefa Szajny.
6. Dariusz Miłkowski. Spektakl „Ślady” Józefa Szajny.
7. Ewa Braun. Scenografia filmowa (m.in. „Lista Schindlera”).

Inne:

1. Przystąpienie Muzeum Śląskiego do projektu Kancelarii Prezydenta RP i Kancelarii Senatu RP, „Archiwa Przełomu 1989-1991” z dokumentacją projektu „Lot ku wolności” (koordynacja Dział Oświatowy Muzeum Śląskiego, październik – grudzień 2012)

WYKŁADY PRACOWNIKÓW WYGŁOSZONE NA KONFERENCJACH POZA MUZEUM:

1. Maria Abłamowicz „*Materiały faunistyczne źródłem do poznania przeszłości*” ; konferencja „Bioarcheologia – metody biologiczne w badaniach archeologicznych” 15-16 marzec 2012, Wrocław; organizatorzy Komisja Archeologiczna Oddziału Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, Polska Akademia Nauk Zakład Antropologii we Wrocławiu, Komisja Metod i Teorii Badań Archeologicznych Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN.
2. „*Z historii polskiej archeozoologii*” - wykład wygłoszony na ogólnopolskiej konferencji „*Nasi mniejsi bracia czy środek przetrwania? Znaczenie zwierząt w dziejach ludzkości*” organizowanej przez Koło Naukowe Studentów Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.
3. Paweł Parys, „Informacje o Żydach w aktach powstańczych „ konferencja w Rybniku 1. 03. 2012.
4. Konferencja „Muzeum kościelne w perspektywie zadań i trendów współczesnego muzealnictwa”, Katowice, 14 – 15 czerwca 2012 , M. Paul - współpraca organizacyjna, Maria Michalczyk – udział
5. Krystyna Pieronkiewicz-Pieczko, praca eksperta MKiDN w zespole ds. oceny merytorycznej i społecznej wniosków w ramach programu Dziedzictwo kulturowe. Priorytet. Kultura Ludowa, styczeń 2011.
6. Leszek Jodliński, cykl wypowiedzi na temat tożsamości Górnego Śląska i muzealnictwa w Polsce, audycje: Spis zawartości i OFFCzarek, Radio TOK FM, Warszawa (marzec – lipiec 2012 r.)
7. Leszek Jodliński, Europejskie Forum Gospodarcze, Katowice 14 maja 2012. Panelista i uczestnik dyskusji w ramach oficjalnej sesji Forum „Kultura i biznes”.
8. Leszek Jodliński, Konferencja IBM Cyfrowa Kultura 28 maja 2012 – wykład i prowadzenie panelu „Strony internetowe dostępne dla osób niewidomych. Poszerzenie funkcjonalności strony internetowej Muzeum Śląskiego odbiorców z dysfunkcjami wzroku”.
9. Leszek Jodliński, Rotary Club, Kraków 13 czerwca 2012, wykład "Budowa Muzeum Śląskiego. Tworzenie nowoczesnego muzeum i rekonstrukcja tożsamości”.
10. Leszek Jodliński, debata zorganizowana przez Marszałka Województwa Śląskiego w Sali Sejmu Śląskiego, 29 października 2012 r.; wystąpienie wprowadzające.
11. Leszek Jodliński, VII Kongres Obywatelski w Warszawie, 10 listopada 2012 r.; udział w charakterze panelisty w IV sesji tematycznej „Co znaczy człowiek kulturalny – w poszukiwaniu źródeł postaw i umiejętności” .
12. Leszek Jodliński, Biblioteka Śląska, 14 listopada 2012 r., moderator i uczestnik konferencji „Język niemiecki w regionie – niewykorzystana szansa?”.
13. Leszek Jodliński, XVI Międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”. Zdrowie i chroba. Wpływ jakości życia na kulturę w Europie Środkowej, 15 listopada 2012 r.; uczestnik panelu na temat „Ból i cierpienie, radość i nadzieja – rola medycyny na przestrzeni dziejów”.
14. Leszek Jodliński, uczestnik rejestrowanej w Muzeum Śląskim (współorganizator projektu) dyskusji na temat współczesnej architektury Śląska; zapis w formie druku w: Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni. 1(36), 2012 s. 16 i nn.
15. Sonia Wilk, wykład na temat roli wydawnictw i promocji w pracy muzealnika w ramach Forum Kultury w Rudzie Śląskiej (Muzeum Miejskie).
16. Sonia Wilk, udział w pracach jury konkursu plastycznego dla osób niepełnosprawnych organizowanego przez PFRON w Katowicach.

17. Sonia Wilk, udział w pracach jury konkursu plastycznego dla osób niepełnosprawnych intelektualnie organizowanego przez Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych umysłowo w Jaworznie. Sonia Wilk - Wykład nt. historii grupy janowskiej, MDK „Szopienice-Giszowiec”,
18. Sonia Wilk, prezentacja historii grupy janowskiej na otwarciu wystawy „66 obrazów na 66 lat Grupy Janowskiej”.
19. Sonia Wilk, udział w jury Ogólnopolskiego Konkursu im. Teofila Ociepki w Bydgoszczy.
20. Agata Sady (wystąpienie wspólne z: Ireneusz Malik, Małgorzata Wistuba, Łukasz Sobel), „*Zapis historycznego hutnictwa w rzeźbie terenu i osadach Równiny Opolskiej*” - konferencja "Historia i zabytki hutnictwa w dolinie Małej Panwi na obszarze działania LGD Kraina Dinozaurów". Ozimek 1-2 06. 2012.
21. Izabela Oleaszewska-Porzycka, VI Bałtycka Konferencja „Zarządzanie i Organizacja Bibliotek” *Bibliotekarze i czytelnicy w dobie nowych technologii i koncepcji organizacyjnych bibliotek – „Pasje i hobby bibliotekarzy,”*
22. Piotr Sworzeń, V Międzynarodowa Konferencja Konserwatorska *Problemy muzeów związane z zachowaniem i konserwacją zbiorów*, Szreniawa, 5-6 października 2012.
23. Jacek Soida, odczyt „Pierwszy sezon badań na stanowisku nr 11 w Pietrowicach Wielkich” na spotkaniu SNAP, Oddział w Bytomiu.
24. Beata Grochowska, Udział w seminarium *Raport o stanie edukacji muzealnej w Polsce. Suplement*, Muzeum Narodowe we Wrocławiu (dyskutantka).

Inne:

- Udział dyrektora Muzeum Śląskiego Leszka Jodlińskiego, na zaproszenie Prezydenta RP Pana Bronisława Komorowskiego w Spotkaniu z Twórcami Kultury, Warszawa, 13 luty 2012
- Udział dyrektora Muzeum Śląskiego II seminarium „Archiwa Solidarności 1989-1990”, Warszawa, Kancelaria Prezydenta RP, 15 październik 2012

Publikacje pracowników wydane poza miejscem pracy

- Maria Ablańowicz, *Analiza archeozoologiczna szczątków kostnych ze stanowiska 7 w Przeczycach, woj. Śląskie*, „Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Archeologia Nr 19”, Bytom 2011, s. 101-112
- Agata Sady, „*Wyniki analizy botanicznej materiałów z wypełniska studni odkrytej w Przeczycach, stan. nr 7, woj. Śląskie*”, „Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Archeologia Nr 19”, Bytom 2011, s. 113-129
- Agata Sady: Malik I., Wistuba M., Sobel Ł., Sady A., 2012: *Zapis historycznego hutnictwa w rzeźbie terenu i osadach Równiny Opolskiej*. [W:] Streszczenie materiałów konferencji i przewodnik wycieczki terenowej "Historia i zabytki hutnictwa w dolinie Małej Panwi na obszarze działania LGD Kraina Dinozaurów". Ozimek 1-2 06. 2012 r. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Kraina Dinozaurów", Spórok: 23-26.
- Małgorzata Kaganiec, *Bytom – portret własny*, Bytom 2012
- Małgorzata Kaganiec, hasła do *Encyklopedii Piekar Śląskich*, Katowice 2011 (ukazało się w 2012)
- Małgorzata Kaganiec, *Materiały do dziejów Piastów Śląskich w archiwum w Ambergu*
- Małgorzata Kaganiec, *Restauracje i kawiarnie w Gliwicach*, Roczniki Gliwickie 2012
- Danuta Kowalik-Dura, folder „Stany graniczne. Arkadiusz Gola. Fotografia”. Wydawca: Muzeum Fotografii Kraków, tekst w katalogu do wystawy
- Danuta Kowalik-Dura, tekst w katalogu *Monidło kolejna próba rehabilitacji*, Wydawca : Agencja R – W, Kielce
- Paweł Parys, *Archiwum powstań śląskich*, w: *Spór o Górny Śląsk 1919 – 1922*, Opole 2011 (ukazało się w 2012)

- Leszek Jodliński, *Twórczość Arkadiusza Goli*, artykuł w katalogu wystawy „Pamięć pracy”, muzeum w Zollverein w Essen
- Leszek Jodliński, *Stworzyć coś wyjątkowego w: Turystyka biznesowa*, nr 2 2012, Katowice, 2012, ss. 28-29
- Leszek Jodliński, wpis do publikacji *25 lat Włoskiego Instytutu Kultury w Krakowie, 1987-2012*, Kraków 2012, s. 14 (wersja pol. i włoska)
- Leszek Jodliński, Kanon lektur śląskich, w: „*Fabryka Silesia*”, nr 2/2012, Katowice
- Sonia Wilk, *Artyści związani z górnictwem – plastyka nieprofesjonalna na Śląsku*, artykuł w katalogu wystawy „Pamięć pracy”, muzeum w Zollverein w Essen
- Sonia Wilk, *Maria Wnęk*, artykuł w katalogu wystawy „Pamięć pracy”, muzeum w Zollverein w Essen
- Sonia Wilk, *Bez kamuflażu*, artykuł w dodatku do „Tygodnika Powszechnego”
- S. Wilk - *Grupa janowska – historia i współczesność* [w:] „66 obrazów na 66 lat grupy janowskiej”. MDK „Szopienice-Giszowiec, Katowice 2012,
- Piotr Sworzeń, *Translokacja Zabytkowych Maszyn* [w:] Archeologia Przemysłowa w Polsce, pod red. Stanisława Januszewskiego, Tom I. Wyd.: Fundacja Otwartego Muzeum Techniki, Biuro Studiów i Dokumentacji Zabytków Techniki, Wrocław 2012

XII. WSPÓŁPRACA Z PLACÓWKAMI ZAGRANICZNYMI I PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE

Współpraca z ośrodkami muzealnymi i naukowymi oraz w ramach projektów międzynarodowych realizowanych przez podmioty promujące kultury narodowe:

- 22 lutego 2012 odebranie przez dyrektora MŚ Leszka Jodlińskiego nominacji na członka Rady Muzeum Ziemi Śląskiej w Opawie
- Oravska Galeria w Dolnym Kubinie, Konsulat Republiki Słowackiej w Krakowie – organizacja wystawy „Sztuka słowacka 1980 – 2010. Swoboda wypowiedzi twórczej.”
- Muzeum Śląskie w Görlitz - organizacja wystawy „Sztuka kobiet – kobiety w sztuce. Artystki śląskie 1880-2000.”
- Galéria insitného umenia - Oddział Słowackiej Galerii Narodowej w Bratysławie, Słowacja, Pežinok - organizacja wystawy „W tęsknocie za wolnością, Jan Nowak - grafika”
- Niemcy, Essen, Zollverein - wystawa w ramach projektu "Pamięć pracy" wystawa śląskich twórców związanych z górnictwem oraz prezentacja obrazu Marii Wnęk. Udział w otwarciu wystawy "Pamięć pracy" w muzeum Zollverein w Essen organizowanej w ramach Sezonu Kultury Polskiej w NRW 2012 pod nazwą "Klopsztanga".
- Muzeum im. Homera w Ankonie – projekty dotyczące osób z dysfunkcjami wzroku, projekt Arteinsieme
- Muzeum Ziemi Śląskiej w Opawie. 1) warsztat - seminarium dla pracowników działów oświatowych dotyczące niepełnosprawnych w muzeum, 2) kontakty bieżące, 3) seminarium w Muzeum Ziemi Śląskiej w Opawie, zapoznanie się z adaptowanymi terenami poprzemysłowymi, wystawą stałą historii Śląska, przebiegiem prac związanych z jej tworzeniem.
- Muzeum w Oberhausen - międzynarodowy projekt „Traces of 1914”, którego celem jest upamiętnienie stuletniej rocznicy wybuchu I wojny światowej. W projekcie biorą udział muzea i szkoły z Niemiec, Francji i Belgii. 21-23 czerwca Kolonia, Niemcy – udział w spotkaniu w związku z międzynarodowym projektem „Traces of 1914”.
- 27-28 marca 2012 Bratysława, Słowacja – omówienie ram współpracy dotyczącej kolekcji sztuki nieprofesjonalnej w MŚ i Słowackiej Galerii Narodowej, a w szczególności omówienie organizacji wystawy grafik Jana Nowaka ze zbiorów MŚ w oddziale SGN w Pežinoku oraz prezentacji kolekcji INSITA w nowej siedzibie MŚ.

- 10-13 kwietnia 2012 Finlandia - na zaproszenie Muzeum Współczesnej Sztuki Ludowej w Kokkoli w celu omówienia wystawy polskiej sztuki nieprofesjonalnej w Finlandii, która będzie mieć miejsce w muzeach w Kokkola, Saarijärvi i Lappeenranta.
- 26-27.04.2012 - udział Dyrektora Muzeum i kierownika Działu Plastyki Nieprofesjonalnej w międzynarodowym sympozjum poświęconym sztuce outsider art w Ghent (Belgia). W trakcie sympozjum została zaprezentowana publikacja „Exploring European Outsider Art on the Map”, w której Muzeum Śląskie wymienione jest jako jedyna polska instytucja. To znaczący sukces, gdyż publikacja wskazuje na najprężniej działające w tej dziedzinie europejskie ośrodki. W ramach wyjazdu spotkania z Marc’em Steenem z Wielkiej Brytanii na temat wspólnej organizacji Triennale INSITA oraz Eliną Vuorimies z Finlandii na temat realizacji w latach 2013-2014 wystawy prezentującej polską sztukę nieprofesjonalną w czterech fińskich muzeach.
- 25-27 kwietnia 2012 Gandawa, Belgia - Doroczne zgromadzenie Outsider Art Association
- W ramach międzynarodowego projektu fotograficzny zainicjowanego przez krakowską Fundację Imago Mundi udostępnienie zbiorów dla artystów-rezydentów: Mateo Terzaghiego i Marco Zurchera ze Szwajcarii, Patrycji Orzechowskiej z Polski
- Współpraca z Deutsches Historisches Museum w Berlinie dotycząca wzajemnej wymiany informacji o zasobach fotografii stereoskopowej.
- Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego w Kairze (Udział w badaniach wykopaliskowych na stanowisku z okresu proto i predynastycznego w Tell el-Farcha (Egipt).
- Współpraca Biblioteki MŚ w ramach wymiany wydawnictw własnych z 22 instytucjami zagranicznymi.

Wizyty/spotkania (wybór)

- Wizyta konsula generalnego RFN dr Gottfrieda Zeitza (Muzeum Śląskie)
- Wizyta, J.E. Ambasadora Cesarstwa Japonii Makoto Yamanaka w Polsce (Muzeum Śląskie)
- Wizyta konsula Słowacji Marka Lisansky’ego (Muzeum Śląskie); kilkakrotne spotkania w konsulacie Republiki Słowacji w Krakowie
- Wizyta studyjna polskich i niemieckich studentów na terenie byłej kopalni Katowice wraz ze zwiedzaniem budowy nowego Muzeum Śląskiego
 - Wizyta w siedzibie Muzeum Śląskiego oraz na terenie budowy nowej siedziby Muzeum delegacji prof. Ulricha Borsdorfa z Ruhr Museum w Essen.
 - Wizyta delegacji z Finlandii na terenie realizacji inwestycji nowej siedziby Muzeum Śląskiego przy ul. Kopalnianej
 - Wizyta na terenie budowy Nowej Siedziby Muzeum przedstawicieli Muzeum w Oberhausen z Niemiec.
 - Wizyta Briana J. George’a - konsula USA ds. prasy i kultury (Muzeum Śląskie)
 - Spotkanie z J.E. Ambasadorem USA w Polsce Lee A. Feinsteinem (rezydencja Ambasadora w Warszawie)
 - Udział dyrektora Muzeum Śląskiego w obchodach 25-lecia istnienia Instytutu Kultury Włoskiej w Krakowie (wrzesień 2012 r.)

XIII. BUDOWA NOWEGO MUZEUM ŚLĄSKIEGO

1. Roboty budowlane w zakresie nowej siedziby Muzeum Śląskiego

W 2012 roku kontynuowane były przez konsorcjum firm Budimex S.A. i Ferrovial Agroman roboty związane z budową nowej siedzibą Muzeum Śląskiego. W ramach przeprowadzonych prac całkowicie zakończono roboty ziemne wraz z zabezpieczeniami skarp wykopów oraz w całości wykonano podziemną i nadziemną konstrukcję żelbetową nowego gmachu muzeum oraz parkingu podziemnego. Ściany podziemnej części obiektu zostały po zaizolowaniu zasypane ziemią. Na powierzchni terenu wykonano konstrukcję szklanych boksów, a wszystkie elewacje nadziemnego budynku administracyjnego zostały pokryte taflami szklanymi. Wewnątrz obiektu zamontowano windy i schody

ruchome i wykonano większość instalacji (m.in. wodociagową, kanalizacyjną, wentylacyjną, grzewczą, przeciwpożarową, elektryczną i inne). Zakończono, w grudniu 2012 r., prace związane z podłączeniem nowo budowanych obiektów do sieci ciepłowniczej, co umożliwi ogrzewanie budynku w zimie i dalsze prowadzenie prac wykończeniowych wewnątrz obiektu. W całości wykończono pomieszczenia w części magazynowo-technicznej, gdzie prowadzony jest montaż antresol i mebli magazynowych, a w części ekspozycyjnej i konferencyjno-biurowej rozpoczęto montaż posadzek, okładzin ściennych i sufitów podwieszanych.

W zakresie adaptowanych obiektów zabytkowych dawny magazyn odzieży adaptowany na CSP i maszynownia, w której powstanie restauracja, otrzymały w całości odnowioną elewację, nowe dachy, stolarkę okienną i drzwiową, a także wymieniono wewnętrzną konstrukcję obiektów i wszystkie instalacje. Prowadzone są w dalszym ciągu wewnętrzne prace wykończeniowe. Do wieży wyciągowej szybu Warszawa została dobudowana nowa konstrukcja stalowa szybu windowego, wewnątrz której poruszać się będzie odporna na warunki atmosferyczne 13-osobowa winda panoramiczna.

Zaawansowanie rzeczowe budowy nowej siedziby muzeum na koniec 2012 roku wyniosło ok. 70%. Wykazywane opóźnienie ma wartość dwóch miesięcy.

Z końcem 2012 roku przeprowadzono również przetarg na wykonanie II etapu robót przygotowawczych w zakres których wchodzi przede wszystkim wykonanie przyłączy energetycznych, wodno-kanalizacyjnych i deszczowych do nowej siedziby muzeum, wykonanie drogi przeciwpożarowej i adaptacja jednego z budynków poprzemysłowych na budynek techniczny z transformatorownią.

W trakcie realizacji tak dużej inwestycji nie sposób uniknąć także problemów. Jednym z ważniejszych, jakie pojawiły się podczas budowy było przemieszczenie mas ziemnych i spękanie istniejących budynków, co miało miejsce w trakcie prowadzenia robót ziemnych w rejonie wykopu pod główny gmach Muzeum. W celu zabezpieczenia uszkodzonych budynków oraz skarp wykopów przed dalszym ruchem Generalny Wykonawca podjął niezbędne działania w postaci wykonania wzmocnień gruntu i budynków. Efektem podjętych prac ratowniczych i odmiennej interpretacji przez obie strony natury tych działań było złożenie, po nieudanych mediacjach, roszczenia przez firmę BUDIMEX na rzecz pokrycia dodatkowych kosztów inwestycji oraz wydłużenie terminu umowy. Po szczegółowej analizie roszczenia przez Inżyniera Kontraktu, zostało ono odrzucone, w efekcie czego doszło do sporu pomiędzy Muzeum a Wykonawcą. Przeprowadzone postępowanie mediacyjne z udziałem mediatora sądowego również nie doprowadziło do porozumienia stron. Kolejnym krokiem było złożenie przez Wykonawcę pozwu do sądu o dodatkowe wynagrodzenie w wysokości ponad 13 mln zł oraz wydłużenie terminu realizacji umowy o 4 miesiące. Z końcem roku Muzeum złożyło do sądu odpowiedź na pozew, sprawa jest obecnie przedmiotem szczegółowej analizy.

Projekt inwestycyjny jest przedmiotem intensywnych działań informacyjnych ze strony Muzeum Śląskiego realizowanych m.in. w formie tzw. study tour dla dziennikarzy mediów tradycyjnych i elektronicznych. Spotkania te i obchód po terenie inwestycji odbywa się co trzy miesiące. Ostatnie miało miejsce 18 grudnia 2012 r.

2. Konkurs na scenariusz wystawy stałej historii Górnego Śląska

W 2012 przeprowadzone zostało postępowanie konkursowe na scenariusz wystawy stałej Historii Górnego Śląska, która powstanie w nowej siedzibie Muzeum Śląskiego. Przygotowanie wytycznych do scenariusza wystawy poprzedziły m.in. ogólnopolskie badania sondażowe mające na celu określenie oczekiwań potencjalnych zwiedzających odnośnie przyszłej oferty Muzeum Śląskiego i zakresu wystawy stałej historii Śląska. W czerwcu ogłoszono międzynarodowy konkurs, do którego zgłosiło się 5 uczestników. Po weryfikacji wniosków o dopuszczenie do udziału w konkursie, 4 firmy zostały zaproszone do składania prac konkursowych a 3 z nich złożyły prace konkursowe. Obrady Sądu Konkursowego odbyły się w dniach 1-2.10.2012 i zakończyły się wydaniem werdyktu Sądu i ogłoszeniem wyników konkursu. W konkursie przyznano wyłącznie pierwszą nagrodę. W efekcie ogłoszonego konkursu, w listopadzie 2012 roku rozpoczęto negocjacje ze zwycięzcą konkursu na scenariusz wystawy stałej historii Górnego Śląska – firmą AdVenture z Katowic, które doprowadzić mają do podpisania umowy na wykonanie szczegółowej dokumentacji projektowej wystawy oraz opracowania ostatecznego kształtu wystawy. Prace projektowe przewidziane są na 2013 rok a realizacja wystawy na przełom 2013 i 2014 roku.

3. Nadzory inwestorskie i nadzory autorskie

Na bieżąco prowadzony jest na budowie nadzór inwestorski pełniony przez Inżyniera Kontraktu oraz nadzory autorskie prowadzone przez projektantów nowego muzeum. W celu koordynacji i bieżącego monitorowania postępu robót, cyklicznie co dwa tygodnie odbywają się na budowie Rady Budowy z udziałem przedstawicieli Zamawiającego, Wykonawcy, Projektanta, Inżyniera Kontraktu, Urzędu Marszałkowskiego i innych zaproszonych gości.

4. Sprawy terenowo-prawne

W 2012 roku w całości zakończono przekazywanie przez miasto Katowice terenu pod budowę nowego Muzeum Śląskiego. W dniu 14.12.2012r. podpisany został Akt Notarialny, na podstawie którego Muzeum Śląskie stało się wieczystym użytkownikiem działek, które dotychczas miało w użyczeniu od miasta. Tym samym uregulowano ostatecznie sprawy własnościowe w zakresie terenu pod budowę muzeum.

5. Prace związane z zagospodarowaniem północnej części terenu byłej kopalni Katowice

Równoległe z budową nowej siedziby Muzeum Śląskiego prowadzone są działania zmierzające do kompleksowej rewitalizacji całego terenu po byłej kopalni Katowice, tzw. Kwartału Muzeum. W 2012 roku z dotacji otrzymanych z Urzędu Marszałkowskiego Woj. Śląskiego muzeum zleciło wykonanie:

- koncepcji zagospodarowania części północnej Kwartału Muzeów,
- projektu parkingu naziemnego dla autobusów i samochodów zasilanych gazem na terenie północnym Kwartału Muzeów,
- projektu adaptacji Łaźni Głównej na budynek z przeznaczeniem na funkcje muzealne.

Dokumentacje otrzymane w wyniku podjętych działań będą podstawą do prowadzenia kolejnych działań rewitalizacyjnych (projektowych i inwestycyjnych), zarówno w sposób kompleksowy jak i etapowy. Stanowiąc będą również materiał wyjściowy dla Muzeum Śląskiego do ubiegania się o środki finansowe na działania inwestycyjne w nowej perspektywie funduszy unijnych w latach 2014-2020.

XIV. REKLAMA I MARKETING

Tablice i inne formy reklamowe na gmachu Muzeum Śląskiego: 42

Newslettery: 94

Informacje prasowe: 84

Działania promocyjne (wybór)

1. Targi Książki w Katowicach, stoisko. (7-9 września 2012 roku)
2. 16. Targi Książki w Krakowie, stoisko. (25-28 października 2012 roku)
3. Konferencja w Wyższej Szkole Technicznej w Katowicach, stoisko promocyjne. (25 września 2012 roku)
4. 85-lecie Radia Katowice w Teatrze Śląskim, stoisko promocyjne. (8 grudnia 2012 roku)
5. 31.05. - spotkanie prasowe poświęcone Projektowi Metropolis, którego celem jest organizacja serii warsztatów wizualnych oraz wydarzeń artystycznych w przestrzeni miejskiej w latach 2012 - 2014. Organizator spotkania: Fundacja Imago Mundi.
6. 12 czerwca – konferencja prasowa w sprawie daru dla Muzeum Śląskiego. Na spotkaniu zaprezentowano niecodzienne znalezisko – szafę w której w połowie kwietnia 2012 roku odkryto zamaskowane dno zawierające ukrytą Torę pochodzącą prawdopodobnie z katowickiej synagogi oraz księgi talmudyczne. Najstarsze znalezione obiekty pochodzą z XIX wieku. W spotkaniu uczestniczyło łącznie 7 redakcji.
7. Cykl „Study tours na budowie” – spotkania z dziennikarzami na terenie budowy nowej siedziby Muzeum Śląskiego. Z zakresem prac będących na półmetku realizacji zapoznały się redakcje lokalnych mediów.
8. Dziennikarska wizyta na budowie nowej siedziby. Udział wzięli dziennikarze z redakcji: Radio Katowice, Radio ESKA, Radio RMF MAXXX, TVP Katowice, TVS, Dziennik Zachodni, Gazeta Wyborcza, PAP.

Zakupy powierzchni reklamowej

W prasie drukowanej - 51

Spoty w radio - 16

Spoty w telewizji - 19

Reklama outdoorowa - na wagonie tramwajowym oraz 2 kampanie billboardowe, w tym jedna promująca otwarcie Muzeum Śląskiego w 2013 r. pod hasłem „*W sercu ziemi, w sercu Śląska*”

Informacje o Muzeum Śląskim w mediach

- wywiady radiowe: 127
- nagrania TV: 56
- publikacje prasowe: 568

Odwiedziny strony www: 148 699

XV. DOCHODY MUZEUM ŚLĄSKIEGO W 2012 ROKU

Dochody ogółem 9 800 902,13

Dotacja podstawowa ogółem **8 261 804,00**

w tym

- Samorząd Województwa Śląskiego **6 676 804,00**

w tym

działalność podstawowa 6 644 804,00

remonty 32 000,00

- MKiDN **1 585 000,00**

Dochody własne 1 539 098,13

w tym działalność statutowa **169 491,58**

- bilety wstępu 71 915,11

- lekcje muzealne 12 985,16

- sprzedaż składników majątku 114,31

- sprzedaż wydawnictw 84 477,00

Pozostałe przychody **1 369 606,55**

XVI. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

1. W ramach tegorocznej edycji konkursu Marszałka Województwa Śląskiego na Wydarzenie Muzealne Roku 2011, Muzeum Śląskie otrzymało nagrodę oraz dwa wyróżnienia.

Kategoria *Dokonania z zakresu inicjatyw edukacyjnych i popularyzacji dziedzictwa kulturowego* w tym wydawnictwa multimedialne.

Nagroda dla projektu: „Daj się zwerbować”. Obchody Roku Pamięci Powstań Śląskich

Kategoria *Publikacje książkowe*

Wyróżnienie dla publikacji: „W obcym kraju... Wojska sprzymierzone na Górnym Śląsku. 1920-1922.

Praca zbiorowa, pod redakcją Sebastiana Rosenbauma.

Kategoria *Wystawy*

Wyróżnienie dla Centrum Scenografii Polskiej Oddziału Muzeum Śląskiego w Katowicach za Festiwal „Jerzy Skarżyński – Architekt wyobraźni”

2. VI edycja konkursu Śląska Rzecz organizowanego przez Zamek Cieszyn

Nagroda główna w kategorii *usługi* dla trasy zwiedzania Galerii malarstwa polskiego XIX–XX w. „Sztuka przez dotyk”, udostępniającej zbiory osobom niewidomym i niedowidzącym i wystawy multisensorycznej „Piękno dotyku”

3 nominacje w kategorii *grafika*

1/ Paulina Chmielewska. "Giesche. Fabryka porcelany 1923-1945"

2/ Beata Grochowska. "Jak Jaroszek zamieszkał w muzeum" i "Jaroszek i mała Rozalka"

3/ Seria katalogów wystaw: "Impresje mikołowskie. 20 odsłona"; "Maria Wnęk - malarka słynna na całym świecie"; "Raj nieutracony, czyli o ogrodach"; "Śląskie sacrum. Sztuka gotycka 1200-1550"; "W kadrze sceny. Scenografie teatralne Jerzego Skarżyńskiego"; "Współczesna grafika włoska"; "Życie codzienne w województwie śląskim 1922-1939".

3. Festiwal Tauron Nowa Muzyka, którego współorganizatorem jest Muzeum Śląskie, po raz drugi został wyróżniony w konkursie European Festival Awards. Katowicka impreza jako jedyna z Polski otrzymała nagrodę za najlepszy mały festiwal w Europie.

4. Nagroda (Daniel Oleszek, 10 lat), za pracę malarską wykonaną na zajęciach „Mali i wielcy twórcy”. w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Pałac Młodzieży „Najpiękniejsza jest moja Ojczyzna”.

NOTKA REDAKCYJNA

Opracowanie przygotowane na podstawie sprawozdań Muzeum Śląskiego do MKiDN, Urzędu Marszałkowskiego, sprawozdawczości własnej (w tym działów Muzeum, samodzielnych pracowników Muzeum Śląskiego), informacji instytucji współpracujących.

Materiał zebrała/redakcja: Beata Grochowska/

Współpraca/redakcja: Barbara Willak, Leszek Jodliński / Łukasz Dziąbek (inwestycja nowego Muzeum Śląskiego)

Wprowadzenie/redakcja i opracowanie tekstu: Leszek Jodliński

Część wskaźnikowa: Danuta Kamińska- Bania, Janusz Gawron